

Upravišstvo: Ljubljana, Puccinjeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccin-
jeva ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

Računi pri post. ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 17.749

IZKljučNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva ima

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5,
telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

Il nemico respinto a Gondar

Elementi nemici assaliti dai nostri reparti e volti in fuga
con perdite — Due aerei nemici abbattuti in Cirenaica

Il Quartiere Generale delle Forze Arma-
te comunica in data 18 novembre 1941/XX.
Il seguente bollettino di guerra n. 534:
Questa notte aerei nemici in successive on-
date hanno attaccato Napoli: danni mate-
riali non gravi; in un edificio demolito da
una bomba sono rimaste uccise 28 persone
che si erano attardate fuori del rifugio, al-
tri 40 civili sono stati feriti.

Le vittime dell'ultima incursione aerea

su Catania sono complessivamente salite a
trenta.

In Cirenaica la contraerea tedesca ha
abbattuto due apparecchi avversari.

Sul fronti di Gondar tentativi di attacco
sono stati respinti. Elementi nemici avvici-
natisi in qualche punto alle nostre posi-
zioni sono stati assaliti dai nostri reparti e
volti in fuga con perdite.

Sovražnik zavrnjen pri Gondar u

Naši oddelki so napadli sovražne elemente in jih pognali
v beg z izgubami — Dve sovražni letali sestreljeni v Cire-
naji

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil
je objavil 18. novembra naslednje vojno po-
ročilo št. 534:

Snoči so sovražna letala v zaporednih
valovih napadla Neapelj. Gmota škoda ni
velika, v nekem od bombe porušenem po-
slopiu je bilo ubitih 28 oseb, ki so bile izven
zaklonišča, 40 civilistov pa je bilo ranjenih.

Smrtne žrtve zadnjega letalskega napa-
da na Katanijo so porasle na 30.

V Cirenaiki je nemško protiletalsko top-
ništvo sestrelilo dve sovražni letali.

Na bojiščih pri Gondarju so bili zavrnje-
ni sovražni napadali poskusi. Sovražne
elemente, ki so se na nekaterih točkah pri-
bližali našim postojankam, so napadli na-
ši oddelki in jih pognali v beg z izgubami.

Ob obletnici sankcij proti Italiji

Polem politike Društva narodov je zblížal fašistično Itali-
jo in narodnosocialistično Nemčijo v delu za novo Evropo

Berlin, 18. nov. s. Pismiki dopisnik lista
»Deutsche Allgemeine Zeitung« opozarja
v posebnem članku na 18. november leta
1936., ko so bile uvedene sankcije proti
Italiji, ki se je tedaj borila za svoje me-
sto pod solncem. Sankcije je mogloče smat-
rati za nekakšno preizkušnjo sedanjega
konflikta. Zgodovinske Mussolinijeve be-
sedne, da pomeni Sredozemlje za Italijane
življenje, za druge pa samo bližnico, so že
tedaj dale slutiti, da bo sedanji konflikt
podooben tretji punski vojni, v kateri bo
treba uničiti moderno Kartagino — Angli-
jo. Danes je tudi Sovjetska zveza snela
krinko in vstopila v protisni blok, kar
tudi slepi odpira oči glede zloboh na-
kan onega časa. Sankcije pa so do neke
mere že tedaj tudi dale slutiti, kateri na-
rod se bodo ob svojem času postavili na
stran Italije in Nemčije in kateri proti
njima. Francoska politika, ki se je l. 1935.
z Lavalom trudila doseči z Italijo sporaz-
um, ki pa je ob izbruhu abesinske vojne
spremenila smer in se vrgla boljševismu
v objem, je pokazala vso nesposobnost za
konstruktivno delo Francije, ki se je že
tedaj obračala proti zaveznikom Nemčije.
Veliki polom politike Društva narodov, ki
se je vodila iz Londona in ki si je s sank-
cijami proti Italiji utvarjala, da bo mogla
povečati prestiž umirajoče ženevske orga-
nizacije, je dosegel prav nasprotno in dal
ženevski organizaciji smrtni udarec. S tem
je bila izpričana tudi nesposobnost poli-
tike Londona, da bi zadržal potek dogod-
kov, ki so vezani na zgodovinsko dinamiko
narodov. Tedaj so bile položene osnove za
ono realno in sadov polno prijateljstvo je-
klenega zavezništva, ki združuje sedaj

italijanski in nemški narod ter njune vojs-
ke na bojiščih tega ogromnega konflikta,
ki bo spremenil obraz Evrope in zgo-
dovinski potek.

»Völkischer Beobachter« objavlja ob ob-
letnici uvedbe sankcij uvodnik s podpisom
italijanskega veleposlanika v Berlinu Dina
Alfieri, ki v zgosteni obliki prikazuje
zgodovinske dogodke, ki so dovedli do
sankcij in ki so sledili pred 6 leti ženev-
ski sodbi proti Italiji. Italija je bila tedaj
kriva samo tega, da je zase zahtevala sve-
to pravico do življenja. Veleposlanik Alfieri
podaja nato pregled slavne in zmagovite
epokeje v Abesiniji, ki se je zaključila z
eno izmed najslavnejših voja-
ških zmag v kolonialni zgodovini. Že tedaj
je bilo mogoče ločiti prave sovražnike in
prave prijatelje. Zgodovine močnih in di-
namičnih narodov ni mogoče zaustaviti s
paragrafi, sestavljenimi ob zeleni mizi.
Zgodovina je gibanje in premaganje.
Tako sta se fašistična in narodnosociali-
stična revolucija morali srečati na skupni
poti, da korakata proti skupnim sovraž-
nikom za dosego skupnih idealov reda in
pravice, čeprav je to zahtevalo in še ved-
no zahteva žrtve narodov, ki so doka-
zali, da imajo svojo usodo v svoji pesti.
Italijanski narod je trdno odločen, da pod
Ducejevimi vodstvom doseže zmago. Voj-
ski obeh zavezniških in prijateljskih na-
rodov se sedaj borita proti plutokratsko-
boljševiški koaliciji, da bi ustvarili bla-
go stanje ne samo svojima narodoma, tem-
več vsem narodom prenovljene Evrope, ki
je še vedno v stanju, da s svojo lučjo ti-
sočetne civilizacije osvetljuje svet.

Japonski parlament obsoja politiko Zedinjenih držav

Želja Zedinjenih držav po svetovni nadvladi zavlačuje
vojno

Tokio, 18. nov. s. Glavni namen izredne-
ga zasedanja parlamenta je bil davi dose-
žen, ko je parlament odobril soglasno osnu-
tek zakona o izrednih vojaških stroških v
znesku 3.800 milijonov. Davi je zgornja
zbornica odobrila tudi cesarski ukaz o spre-
membi zakona o novenju in mobilizaciji
ter zakona o izjemni poštni cenzuri.

Tokio, 18. nov. s. Zgornja zbornica je so-
glasno odobrila resolucijo, ki poudarja med
drugim, da je politika Japonske nespre-
menljiva in da hoče čim prej rešiti konflikt
v vzhodni Aziji ter s tem doprinesiti k sve-
tovalnemu miru na osnovi načel sožitja in
skupnega napredka. Resolucija poudarja
nadalje, da mora vlada ukreniti vse, da bo
kos notranjemu in zunanjemu položaju. Za-
to ne sme ničesar opustiti, da ne bi po
smernicah narodne politike prebrodila se-
danjo krizo.

Tokio, 18. nov. (Domei). Ob 13. (lokal-
nega časa) je imela reprezentančna zbor-
nica sejo, na kateri je soglasno sprejela re-
solucijo, ki jo je predložil poslanec Tošio
Simada v imenu večjega števila članov re-
prezentančne zbornice. Resolucija ugotav-
lja:

Največje ovire proti zaključku sovražno-
sti s Kitajsko so delale Zedinjene države.
Najglavnejši činitelj, ki danes zavlačuje
vojno med državama ozi na eni strani ter
Veliko Britanijo in Sovjetsko Rusijo na
drugi strani, je želja Zedinjenih držav po
svetovni nadvladi.

Resolucija nato ostro žigos vmešavanje
Zedinjenih držav v probleme Daljnega
vzhoda ter prizadevanja Zedinjenih držav,
da bi se izjalovili napor Japonske po or-
ganizaciji skupnega prospeha v vzhodni
Aziji.

Na koncu poziva resolucija japonsko pre-
bivalstvo, naj podprta vlado, ter ugotavlja,
da japonski narod ne bo mogel obvladati
težav, ako ne bo odločen za najenergичnejšo
borbo.

Tokio, 18. nov. (Domei). Na današnji ti-
skovni konferenci je vladni zastopnik Koh

Išii sporočil, da je bil imenovan za svetni-
ka japonskega poslanstva v Bangkoku
ter da mu bo sledil kot tolmač japonskega
informacijskega urada Koichi Hori. Novi
službeni vladni zastopnik Hori je bil naj-
prej japonski konzul v Cingtau, nato pa
generalni konzul v Nankingu.

V nadaljnjem razgovoru s predstavniki
tiska je Koh Išii izjavil: »Tri točke iz go-
vora generala Toja predstavljajo osnovna
načela japonske politike napram vsaki dru-
gi državi. Ne more se torej reči, da bi se
nanašale posebej na Zedinjene države ter
da naj bi tako rekoč opredelile japonsko
stališče v sedanjih japonsko-ameriških raz-
govorih.«

Glede Kurusujevega bivanja v Washin-
tonu je izjavil, da bo posebni japonski po-
slanik ostal v Washingtonu, dokler bo po-
trebno. Pripomnil je, da so v Tokiju mne-
nja, da se lahko razgovori kmalu končajo,
da pa se seveda ne more točno reči, kdaj.

Na vprašanja glede članka v listu »Ni-
chi Nichi«, ki pravi, da je osnovni pogoj za
vsakršni mir med Japonsko in Zedinjenimi
državami ta, da Amerika prepusti Čang-
kajška usodi, je pripomnil: »To je tudi na-
deljeno mnenje vsega japonskega naroda,
o katerem mora vlada voditi račun.«

Glede japonskega protesta v Moskvi za-
radi izgube ladje »Kebi Maru« je pri-
pomnil, da se glede tega vodili razgovori,
da pa Tokio še ni dobil nobenega za-
dodčenja. V zvezi s tistim odstavkom go-
vora min. predsednika Toja, v katerem je
omenil Sovjetsko Rusijo, je Išii potrdil, da
se bo Japonska uprila vsakemu vmešavanju
drugih držav na severu, zlasti pa proti
vsakršni gradnji ameriških oporišč v Sibi-
riji.

Portugalska ojačenje na Kapverdskih otokih

Lizbona, 18. nov. s. Nov vojaški kontin-
gent, ki ga to pot sestavljajo lovci in mi-
litaljci, je odpotoval na portugalskem
parniku Guine na Kapverdsko otočje.

BOMBARDIRANJE SEVASTOPOLJSKIH UTRDB

Novo prodiranje v Doneški kotlini — Uničenje sovjetskih taborišč ob
zalivu Kandalakše — Nočni letalski napadi na Moskvo in Petrograd

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 18. nov.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je ob-
javilo danes naslednje poročilo:

Na Krimu so bojna in strmoglavna le-
tala prizadela uničujoče udarce utrdbenim
in pristaniškim napravam Sevastopolja.
Pri tem je bila potopljena velika tovarna
ladja, 1 rušilec in 1 trgovski parnik pa
sta bila poškodovana.

Operacije v Doneški kotlini so se po-
zboljšanju vremenskih razmer in promet-
nih zvez nadaljevale. Sovražnik je bil pre-
gnan s svojih poljskih postojank, ki jih
je deloma trdovratno branil. Zasedeni so
bili nadaljnji deli industrijskega področja.
Zaplenjenih je bilo pri tem s presnetilji-
vimi napadi več tovornih vlakov, priprav-
ljenih za odhod.

Na visokem severu so uničila bojna le-
tala sovjetska taborišča zapadno od zaliva
Kandalakše.

Nočni napadi letalstva so bili usmerjeni
proti Moskvi in Petrogradu, kakor tudi
proti letališčem na področju Vologda.

Podmornice so potopile na severnem At-
lantiku in na Severnem ledenem morju štiri
oborožene sovražne trgovske ladje s skup-
no 21 tisoč br. reg. tonami in 1 stražno
ladjo.

Na morju ob Angliji so napadla bojna
letala v poslednji noči sovražne konvoje
vzhodno od Lowestofa. Tri večje trgovske
ladje so bile z bombami hudo poškodovane.
Druga bojna letala so bombardirala prista-
niške naprave ob angleški južnovzhodni in
južnozpadni obali.

Kako je bilo zavzeto mesto Kerč

Le majhen del sovjetskih čet se je rešil preko pročiva —
Velik gospodarski in strateški pomen zavzetega mesta

Z vzhodnega bojišča, 18. nov. u. Kerč
je končno zavzet. Včeraj zjutraj ob 1.20
je bila odstranjena poslednja ovira, ki je
nemškim četam branila dostop v mesto.
Borba za zavzetje mesta, na katero so
nemške čete pritiskale od zapada in juga,
je bila zelo dramatična. Lilo je kakor iz
škafa in blato je bilo tako visoko in spolz-
ko, da se je zdelo, kakor da korakajo vo-
jaki po pesku, ki se premika. V popolno
temo so se zadirali bliski strelcev. Povsod
je grozeče bobnelo. Nekatere daleč je krva-
va luč naznanila velik požar. Tanki so se
pomikali naprej počasi in si odpirali pot
v pravem gozdu ostrega železja in ovir
najrazličnejšega značaja. Pehota je prihla-
jala v mesto od severa in je na periferiji
naletela na nov odpor. Sovjetski vojaki
so se poskrili v hiše in zahrbtno streljali
na vojaške tja v noč brez posebnega mer-
jenja. Pokanje je bilo naravnost oglušno,
vendar ni bilo slišati nobenega človeškega
glasu. Na obeh straneh se je borba
vodila v popolni tišini. Celo ranjeni so
molče prenašali svoje bolečine, da ne bi
sovražnik izsledil skrivališča. Ure in ure
je imela borba tak tajinstven značaj, ob
zori pa so Nemci in Rumuni že pregnali
sovražnika tudi iz njegovih zahrbtnih
skrivališč. Operacije so bile sprčo sovj-
skega odpora zelo težavne in ni pretirana
trditve, da so imele sovjetske čete samo
v mestu najmanj toliko izgub, kolikor so
jih imele v vseh zadnjih dneh.

Znano je, da je bilo v mestu vse polno
boljševiških čet, morda celo polovica vseh
čet, kar se jih je borilo na Krimu. Večina
čet se je namreč zatekla v Kerč kot naj-
primernejše oporišče za vkrcanje na begu
s Krima. Največ 10 odstotkov in morda
niti ne toliko sovjetskih čet, zbranih v
Kerču, se je moglo rešiti. Vse ostalo je
bilo predano sovražniku.

Pomen novega vojaškega cilja je za vsa-
kega jasen. Zavezniške sile so se na ta
način polastile dovolj pomembnega ru-
darskega področja, ki so ga sovjetske ob-
lasti pričele šele pred kratkim izkoriščati.
Tovorne železe v Mariupolju in Tagan-
rogu so prejemale železo iz kotline pri
Kerču, velike železarnice pa so bile tudi v
Kerču samem, kjer je bilo zaposlenih nad
20.000 delavcev. V Kerču so tudi znane-
nite mehanične delavnice Kirova, nadalje
tovorna orojja, tovorna letal in manjša
ladjedelnica za popravila vojnih ladij. Ni-
so še znane podrobnosti, v kakšnem stan-
ju so nemške čete našle ta industrijska
podjetja, verjetno pa je, da je sovjetsko
poveljništvo odredilo njihovo uničenje. Za
sedaj se ve le, da je glavna luka močno
poškodovana, medtem ko je petrolejsko
pristanišče utrpelo manjšo škodo. Ne gle-

de na gospodarsko vrednost zavzetja pa
je ogromna strateška vrednost Kerča, ki
leži kakih 350 km od Rostova. Na drugi
strani pa pomeni zavzetje Kerča prekinje-
tev pomorskega prometa med Črnim in
Azovskim morjem, kjer je ostalo še nekaj
edinic sovjetskega vojnega brodogoja. Naj-
večji pomen zavzetja Kerča pa je v tem,
da si je nemška vojska pridobila izhodne
postojanke za ofenzivo proti Kavkazu. Po-
gledi Nemcev in Rumunov segajo iz mesta
že proti bogati pokrajini na jugovzhodu,
ki skriva v sebi na 100 m globine črno
zlato — petrolej. Tako pomeni zavzetje
Kerča važen datum v zgodovini Evrope.
(Piccolo).

Sovjetske izgube na Krimu

Berlin, 18. nov. d. Kakor javljajo s pri-
stojnega nemškega vojaškega mesta, so
znale izgube sovjetskih oboroženih sil na
Krimu od trenutka, ko so se prvi nemški
oddelki pojavili na polotoku, do začetka
novembra 68 tankov, 888 topov, 60 ladij,
ki so bile potopljene, ter nadaljnjih 68
ladij, ki so bile hudo poškodovane.

Pritisk v Doneški kotlini

Budimpešta, 18. nov. u. Ker je sedaj te-
ren bolj primeren, narašča pritisk nemških
italijanskih in madžarskih sil na ukrajn-
skem področju. Sovražnik se sicer na več
mestih sridito upira, zlasti v bližini Voro-
šilovgrada, odkoder se hočejo sovjetske čete
umakniti s čim manjšimi izgubami,
ofenzivni pritisk zaveznikov pa je povsod
tako velik, da njihov odpor popušča. Ope-
racije za izpriznitev Vorosilovgrada, ki le-
ži v hriboviti pokrajini, pa so zelo otežko-
čene tudi zaradi zamrznjenega Donca, na ka-
terem so ledene plošče porušile več mostov
ki so jih zgradili sovjetski pionirji.

Sovjetski ledolomec v ameriški luki

New York, 18. nov. d. Kakor poročajo iz
mesta Seattle v državi Washington, je
tamkaj pristal sovjetsko-ruski ledolomec
»Krasin«. Pripel je iz Belega morja. Ka-
pitan je izjavil po informacijah agencije
Associated Press, da bo »Krasin« v Zedi-
njenih državah popravljen in modernizi-
ran.

55 sovjetskih divizij brez orožja

New York, 18. nov. s. Uradno glasilo
ameriške vojske piše v nekem članku, da
so Zedinjene države in Anglija najhit-
reje oborožiti 55 sovjetskih divizij, ki so
ostale skoraj brez orožja.

Civilna uprava v zasedenih pokrajinah

Alfred Rosenberg minister za zasedeno ozemlje na vzhodu

Berlin, 18. nov. s. Hitler je odredil, da
se na ozemlju, ki je bilo pred kratkim
zasedeno v vojni na vzhodu in kjer so se
končale vojaške operacije, uvede civil-
na uprava. Prva naloga te uprave bo
vzpostavitev in ohranitev javnega reda
in normalnega življenja. Nove uprave bo-
do podrejene posebnemu nemškemu mini-
strstvu. Za ministra za zasedeno vzhodno
ozemlje je imenoval kancelar Hitler Al-
freda Rosenberga, za njegovega stalnega
namestnika pa Alfreda Mayerja. Civilna
uprava je bila najprej uvedena v biv-
ših samostojnih državah Litvi in Latvi-
ši ter v nekaterih predelih Bele Rusije. Vsa
ta ozemlja skupaj so podrejena komisari-
jatu za vzhodne dežele. Za komisarja za
te dežele je Hitler imenoval okrožnega
voditelja Heinricha Lohseja. Tudi v neka-
terih delih Ukrajine je že uvedena civil-
na uprava. Za komisarja v Ukrajini je
Hitler imenoval okrožnega voditelja Eri-
cha Kocha. S to Hitlerjevo odločitvijo so
ustvarjene prve osnove že napovedane
velike preureditve evropskega vzhoda. Za-
sedene dežele Litva, Latviška, Bela Rusija
in Ukrajina, kjer so se operacije že kon-
čale, so že podrejene civilni upravi in
tvorijo sestavne dele zelo obsežnega ci-
vilnega komisarijata, ki bo kasneje pre-
urejen v dokončni obliki v okviru napo-
vedane splošne preureditve evropskega
vzhoda. Na čelo nove organizacije je bil
postavljen človek, ki je imel za to vse
pogoje, Alfred Rosenberg, ki je veljal za
najgloboljejo poznavalca problemov nem-
škega življenjskega prostora. Alfred Ro-

senberg je bil rojen v Rigi, živel je v
Moskvi, vzgojen pa je bil v ozračju na-
vdušenega baltičkega domoljuba. Poznal
je najbolj ob blizu boljševiško nevarnost
in je zaradi tega najbolj poklican, da pre-
zame vodstvo nove uprave v vzhodni
pokrajini. Rosenberg, ki je bil vedno fa-
natičen nasprotnik boljševizma, bo naj-
lažje rešil težavne naloge začetne uprave,
ki bo morala vzpostaviti red in vpeljati
normalno življenje. To pa pomeni, da bo
treba te kraje razboljševizirati in jih
vključiti v produktivni proces Nemčije.

Premoč nemškega letalstva

Berlin, 18. nov. s. Londonska propaga-
nda je privlekla na dan zopet drzno Churchillovo trditve o kvantitativni enakosti
angleškega in nemškega letalstva, da bi
odvrnila pozornost javnosti od vojaške ne-
moči Angležev. Reuter pravi, da je ugo-
tovljeno, da je imelo nemško letalstvo od
pričetka vojne dvakrat večje izgube
od angleškega. Poslanik Majski je razen
tega nedavno povedal v Londonu, da je nem-
ško letalstvo izgubilo na vzhodni fronti
8500 letal. Ta številka pojasnjuje, kako je
moglo angleško letalstvo doseči enakost
Nemčije. Dosele so Angleži pripisovali do-
kazano pariteto predvsem ogromnemu po-
večanju letalske proizvodnje, zdaj pa jo
pripisujejo premoči nemškega letalstva.

INSEKIRAJTE V „JUTRU“

pripisujejo polomu nemškega letalstva v
vojni proti Rusiji. Prva trditve je bila ba-
hanje, druga pa je nevdružna in grotesk-
na ter jo najbolj svečano demantira sam
razvoj vojne, ki vsak dan dokazuje ogrom-
no premoč nemškega letalstva nad sov-
jetskim.

Smrtna nesreča generala

Udeta

Berlin, 18. nov. (DNB). Letalski general
Udet je 17. novembra v teku preizkušanja
nekega novega orožja postal žrtev tako hu-
de nesreče, da je med prevozom v bolnišnico
podlegel za lobljenim poškodbam.

Kancelar Hitler je odredil, da se pogreb
tega častnika, ki je tragično izgubil življe-
nje v izpolnjevanju svojih dolžnosti, izvrši
na državne stroške.

General Udet je v vojni l. 1914. do 1918.
izvojeval 62 zmag v letalskih bojih.

Vojna na morju

Berlin, 18. nov. s. Povprašan glede neke
ladje osi, ki jo je baže zajela ameriška kri-
žarka, je predstavnik nemškega zunanj-
gi ministrstva izjavil, da do tega trenutka
o tem ni ničesar znanega.

Mexico City, 18. nov. d. V sredo ali čet-
tek bi moral v eno izmed mehličkih luk do-
speti potniški parnik »Quanza«, s katerim
se iz Casablanca vrača v Mehiko bivši
španski predsednik Alcala Zamora skupaj
z večjim številom spancev. Kakor poroča
list »Ultimas noticias«, pa se je bati, da se
ladji ni pripetila kaka nesreča. Odkar je
parnik »Quanza« zapustil Casablanca, ni
prišla še nobena vest o njegovem položaju.

Huntzingerjev naslednik

Vichy, 18. nov. d. V tukajšnjih krogih
se vztrajno širijo govorice, da utegne biti
imenovan za naslednika pokojnega vojne-
ga ministra generala Huntzingerja vrhovni
poveljnik francoskih sil na kopnem gene-
ral Piquendar, obenem pa se kot kandidat
za naslednika generala Huntzingerja ime-
nuje tudi general Juin. Ako general Juin
ne bo imenovan za novega francoskega
vojnega ministra, bo to brzokone posledica
razgovorov, ki jih je imel te dni general
Weygand s člani francoske vlade in v ka-
terih je izrazil svoje mnenje, da v se-
danjem položaju ne bi bilo mogoče najti pri-
mernega naslednika generalu Juinu, do-
deljenemu francoskim četam v Maroku.

General Gamelin hudo obolel

Vichy, 18. nov. d. Tu je bilo uradno
objavljeno, da je nenadoma obolel gene-
ral Gamelin, ki bi moral biti te dni pre-
peljan v trdnjavo Portalet, kjer mu je bila
po razsodbi izrednega sodišča v Rimu
določena ječa. General Gamelin je moral
biti prepeljan v bližnjo bolnišnico. Ver-
jetno je, da je obolel na zastrupljenju krvi.
Njegovo stanje je vznemirljivo, saj je Ga-
melin star že 71 let.

Angleške bombe na Dansko

Kodanj, 18. nov. s. V noči na soboto so
angleška letala napadla več krajev na Dan-
skem ter vrgla bombe, ki so povročile ško-
do predvsem na polju.

Turški ministrski predsednik na dopustu

Ankara, 18. nov. s. Doznanlo se je, da bo
dopust predsednika države Revfika Sadama
trajal mesec dni. Kakor smo že javili, ga
bo nadomestil zunanji minister Saradzoglu.

Potresna katastrofa v Anatoliji

Ankara, 18. nov. u. Na področju od Er-
sidžana in Terdžana je nastala nova po-
tresna katastrofa. Podrobnih podatkov o
njej sicer še ni in posebno ni znano, ko-
liko ljudi je zaradi nje izgubilo življenje.
Znano pa je, da je katastrofa napravila
hudo škodo. 17 vasi je bilo popolnoma raz-
dejanih. V njih so doslej našli 25 mrtvih
in 90 ranjenih. Oblasti si na vse načine
prizadevajo, da bi ljudem pomagale v ne-
sreči.

Na železniški progi so se sesuli tri

Stavkovna kriza v ameriški industriji

Stavkovno gibanje povzroča skrb za ameriški kongresu

Washington, 18. nov. s. V ameriških političnih krogih so zelo zaskrbljeni zaradi poostre krize na delovnem področju, ker so pogajanja v sporu zaradi stavke rudarjev propadla. Navzile vsem intervencijam predsednika Roosevelta grozi še vedno tudi splošna stavka v ameriški industriji.

Washington, 18. nov. s. Zaradi poostre delovne krize je bila preklicana prekinitev kongresnega dela, ki je bila prvotno določena za tri dni. Doznavajo se, da namestnik ekvivalenti Rooseveltove večine predložijo interpelacijo z zahtevo, naj se takoj izdajo odredbe, ki naj rešijo stavkovni problem. Obenem pričakujejo odločitve predsednika glede na neuspeh pogajanj, ki jih je sam priporočil v stavki rudarjev.

Doznavajo se nadalje, da je Roosevelt zahteval od kongresa nov znesek 6.687.000.000 dolarjev za oboroženo silo. Več kot polovica tega zneska je namenjena za nabavo topov. Nadalje je Roosevelt zahteval še dodatnih 308 milijonov dolarjev za morarstvo, od katerih naj bi bilo 120 milijonov dolarjev uporabljenih za oborožitev ameriških trgovskih ladij.

New York, 18. nov. d. Zastopnik ameriške reprezentacije zbornice Rayburn je včeraj po informacijah iz Washingtona zelo značilno izjavil, »da bo imel ameriški kongres priložnost, da v najkrajšem času razpravlja o tistem delu zakonodaje, ki je kakor koli v zvezi s sedanji stavkami v ameriški industriji«. Več v zvezi s to izjavo Rayburn ni hotel povedati.

New York, 18. nov. d. Demokratični senator Connally je predložil kongresu zakonski načrt, ki naj bi pooblastil predsednika Zedinjenih držav, da sme prevzeti vse tovarne, v katerih bi bila proizvodnja ogrožena zaradi stavke. Ob tej priliki je senator Connally izjavil, da je prišel tudi čas, ko se mora odločiti, ali naj se predsedniku ameriških strokovnih delavskih organizacij Lewisu še dovoli, da sme izvajati pritisk na ameriško vlado. Connally je pripomnil, da je Lewis egoističen delavski tribun, ki bi hotel na račun ameriške vojne proizvodnje povečati samo lastni ugled in moč.

Madrid, 18. nov. d. Kakor poročajo nemški poročevalski agenciji iz Washingtona, se predsednik Roosevelt zaradi stavke v premoškovnih ne bo odzval na Warnsprings, kjer bi se moral udeležiti »zahalne praznika za žetev«. Kakor je bilo v Washingtonu uradno objavljeno, je zaradi nujnih uradnih poslov potrebna Rooseveltova navzočnost v Washingtonu, razen tega pa »se Roosevelt tudi zaradi revmatizma ne bo mogel udeležiti zahvalne proslave, ki bo 22. novembra.«

Oborožitev ameriških trgovskih ladij

Washington, 18. nov. s. Predsednik Roosevelt je podpisal zakon, ki pooblašča oborožitev ameriških trgovskih ladij in njihovo plovbo v vodo vojujočih se sil.

New York, 18. nov. s. V listu »New York Journal American« piše pisatelj Paul Palon o odobritvi sprememb nevtiralnostnega zakona in pripominja, da je bil to pot pritisk Rooseveltu in njegovim sodelavcem na člane kongresa tak, kakršnega ameriška zgodovina ne pozna. Gotovo je, da bi brez tega Rooseveltovega pritiska prodlog za spremembo nevtiralnostnega zakona propadel.

New York, 18. nov. d. Ameriški radio poroča iz Bangkoka, da je siamska vlada v posebnem komunikatu demantirala govore, češ da Siam sodeluje s tako imenovano skupino držav »ABCD« (Amerika, Britanija, Kitajska in Nizozemska Vzhodna Indija). V svojem demantiju izjavlja siamska vlada, da je neodvisna ter da ji nene neodvisnosti nihče ne more vzeti.

Kontrola nad tujci v Ameriki

New York, 18. nov. d. Iz Washingtona poročajo, da je prošnja »Dices«, urad, ki naj bi preiskoval protiameriško delovanje v Zedinjenih državah, sporočil, da bo izročil ameriški pravosodnemu ministrstvu seznam 15.000 oseb, ki naj bi spadale k nacističnim organizacijam, hkrati pa bile zaposlene v ameriški vojni industriji. Posebno značilna pa je ugotovitev »Dices«, »da je ameriški komisar za kontrolo cen docela obdan in kontroliran od komunističnih agentov«.

Attlee in Balfour na povratku iz Amerike

Lizabona, 18. nov. d. Lord Attlee in podtajnik britanskega zunanjega ministrstva Balfour, ki sta dospela v letalom iz Zedinjenih držav, sta v nedeljo z letalom nadaljevala pot v London. Prav tako je v Lizbono prispela posebna potlačanska ameriška senatna komisija skupaj z novo vojaško misijo. Člani obeh odposlanstev bodo najbrže v toku današnjega dneva v letalom nadaljevali pot v London.

Priprave za vojno proti Japonski v Avstraliji

New York, 18. nov. s. Pisatelj Alfred Tynauer piše v članku, ki ga je spisal za list »New York Journal American«, da se Avstralija mudično pripravlja za vojno proti Japonski. Pol milijona izmed dveh milijonov mobilizirancev ima že uniforme. Da bi bilo čim več moških poklicanih poc orožje je avstralska vlada izdala ukaz, ki določa rekrutiranje žensk za delo v raznih pomožnih službah. Razen tega ne smejo za pustiti Avstralije žene v starosti od 19. do 60. leta. Predsednik avstralske vlade Curtin, ki ne pričakuje ugodnega izida razgovorov med Washingtonom in Tokijem je baje izjavil, da bo vojna morda prvič v zgodovini Avstralije tik od njenih mejah. Nad 20.000 kilometrov severovzhodne avstralske obale je že utrjeno, vsi morski prelivni in kanali pa so minirani. Baje se nagle priprave vrše tudi v Nizozemski Indiji.

Umik ameriških posadk iz Pekinga in Tiencina

Tienčin, 18. nov. (Domei.) Konzulat Zedinjenih držav v Tienčinu objavlja:

V skladu z navodili, izdanimi v Washingtonu, bodo evakuirani ameriški mornariški streliči v Peking in Tienčin. Zedinjene države pa si vendar pridržujejo pravico, da organizirajo druge posadke med Pekingom in morjem, kakor jim dovoljuje pekinška pogodba iz 1. 1901.

Vivo ringraziamento del Re e Imperatore

La Maestà del Re Imperatore si è benignata far pervenire all'Alto commissario Ecc. Graziosi, che gli aveva inviato a nome della provincia, gli auguri in occasione del suo 72esimo genetliaco, il suo vivo ringraziamento.

Vladarjeva zahvala Visokemu komisarju

Ljubljana, 18. novembra
Nj. Vel. Kralj in Cesar je blagovolil izraziti Visokemu Komisarju Ekse. Graziosi svojo toplo zahvalo za čestitke, ki mu jih je poslal o priliki njegove 72-letnice v imenu Ljubljanske pokrajine.

Premi per nascita di gemelli

Lubiana, 18. novembra
Dal fondi appostamente destinati dal Duca l'Alto Commissario ha assegnato per nascita di gemelli i seguenti premi di lire 600.—: 1) Nucleo Francesco e Darinka, Zg. Zadobrova 74; 2) Možek Lovodico e Angela, Turjak 2; 3) Ing. Podgornik Rodolfo e Celestina, Lubiana, Smarska 11; 4) Črček Antonio e Amalia, Sedinja vas 21; 5) Čerčič Nikola e Maria, Boginja vas 4; 6) Verbič Francesco e Gabriela, Stožice 37.

Ducejev dar našim dvojčkom

Iz Ducejevega fonda je Visoki Komisar podelil nagrade v zneskih po 600 lir za rojstvo dvojčkov naslednjim zakonskim parom:

1. Nučič Franc in Darinka, Zgornja Zadobrova 74;
2. Možek Ludovik in Angela, Turjak 2;
3. Inž. Podgornik Rodolfo in Celestina, Lubljana, Smarska 11;
4. Čerček Anton in Amalija, Sedinja vas št. 21;
5. Čerčič Nikolaj in Marija, Boginja vas št. 4;
6. Verbič Franc in Gabriella, Stožice 137.

Takojšnja zaposlitev

za kmetijske strokovnjake
Diplomirani agronomi, absolventi srednjih kmetijskih šol in absolventi nižjih kmetijskih šol, ki bi želeli takojšnje zaposlitve (večinoma za 2-3 mesece; v koševskem okraju) pod zelo ugodnimi pogoji, naj se takoj obrnejo na Kmetijsko zbornico za pojasnila.
Kmetijska zbornica, Ljubljana, Gosposvetska c. 2 I.

Smrtne obsodbe

zaradi bega iz Norveške

Oslu, 17. nov. d. Na podlagi čl. 2 odloka nemškega državnega komisarja za zasedeno Norveško je nemško vojno sodišče obsodilo na smrt Norvežana, ki je skušal zbežati v Anglijo. Omenjena odredba državnega komisarja od 26. septembra 1941 namreč prepoveduje zapuščanje dežele brez oblastnega dovoljenja. Kakor poročajo današnji listi v Oslu, se je na smrt obsojen Norvežan pripravil, da bi pobežal v Anglijo, ter poudarjajo, da bo vsakdo, ki bi skušal brez dovoljenja zapustiti Norveško, bodisi po kopnem bodisi po morju, obsojen na smrt. Še prej je bilo zaradi poskusnega bega v Anglijo obsojenih in justiciranih 6 Norvežanov.

Nasedla finska ladja

Stockholm, 18. nov. s. Pri Simrishamu je finska 4300-tonska tovorna ladja »Inha« nasedla na pečine. Od 25 članov njene posadke se je rešilo na kopno 11 ljudi.

Obsodba švedskega inženjerja zaradi veleizdaje

Stockholm, 18. nov. s. Sodišče v Stockholmu je obsodilo na dosmrtno prisilno delo znanega švedskega inženjerja Engströma, ki je prodal načrte švedskih utrd nek tuji velesili.

Škofovska konferenca v Zagrebu

Zagreb, 18. nov. s. Včeraj se je v Zagrebu začela hrvaška škofovska konferenca pod vodstvom zagrebskega nadškofa dr. Štepinca. Konferenci prisostvuje tudi apostolski nuncij msgr. Marcone.

Spremembe učnega razporeda na filozofski fakulteti kr. univerze v Ljubljani

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 in smatrajoč za potrebno, spremeniti učni načrt pri nekaterih diplomskih skupinah na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani, določen z uredbi z dne 16. junija 1928. in njenimi poznejšimi dopolnitvami in spremembami, da bi se spravil v sklad s spremenjenimi sedanji zahtevami študija, odreja:

Clen 1. V skupinah pod XII. do XVII., XIX., od XXII. do XXVII. filozofske fakultete se dodajata pod c) predmeta: Italijanska književnost in Zgodovina Italije ter so slušatelji zavezani delati iz njiju izpit. Poleg tega morajo v zgoraj navedenih skupinah delati izpit vrste c) samo še iz enega izmed drugih, na izbiro danih predmetov.

Clen 2. Spodaj navedene skupine se spreminjajo takole:

XVIII. Skupina romanskega jezikoslovja: a) Italijanski jezik in književnost ali francoski jezik in književnost s starofrancosčino. b) Primerjalna književnost in teorija književnosti (ali primerjalna slovnica romanskih jezikov) in italijanska književnost (za tiste, ki so izbrali pod a) Francoski jezik in književnost s starofrancosčino. c) Latinski jezik in zgodovina Italije. XX. Skupina za zgodovino Italije in Slovenije: a) Zgodovina Italije in zgodovina Slovenije. b) Občna zgodovina. c) Italijanska književnost, pomožne zgodovinske znanosti in poleg tega po izbiri eden izmed naslednjih predmetov: umetnostna zgodovina, slovenski jezik,

en slovanski jezik, en klasični jezik, en moderni jezik, etnologija z etnografijo, klasična arheologija.

XXI. Skupina za občno zgodovino:

a) Občna zgodovina. b) Zgodovina Italije in zgodovina Slovenije.

c) Italijanska književnost in poleg tega po izbiri eden izmed naslednjih predmetov: etnologija z etnografijo, geografija, en klasični jezik, primerjalna književna zgodovina, umetnostna zgodovina, glasbena zgodovina.

Clen 3. Začasno se ne uporabljajo določbe te naredbe pri slušateljih katere koli skupine, ki so že napravili izpit vrste c) in pri slušateljih XVIII., XX. in XXI. skupine, ki so že napravili izpit vrste b).

Slušateljem, ki so vpisani v tekočem šolskem letu 1941-42-XX v tretji ali četrti semester katere koli diplomske skupine in ki so že v preteklem akademskem letu izbrali izpitni snov za vrsto c), je dovoljeno to nadaljevati samo še dva semestra in kolokvirati ob tako skrajnem obsegu iz italijanske književnosti in zgodovine Italije.

Clen 4. Spodaj navedene predmeta se nadomeščata takole:

Narodna zgodovina z Zgodovino Italije in zgodovino Slovenije ter Zgodovino južnoslovenske književnosti z Zgodovino slovenske (ali srbsko-hrvaške) književnosti. Clen 5. Ta naredba stopi v veljavo v začetku akademskega leta 1941-42-XX. Ljubljana dne 1. novembra 1941-XX. Visoki Komisar: Emilio Graziosi

Gospodarstvo

Izdajanje nabavnih bonov za novoporočence in novorojenčke

K že izdanim navodilom za racionalno prodajo tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve je Visoki komisariat izdal še naslednja navodila:

Trgovsko-industrijska zbornica in okrajna glavarstva, ki bodo v smislu navedenih izdajala bone za nabavo tekstilnih izdelkov, obutve in oblačilnih predmetov za opremo novoporočencev, za opremo novorojenčkov, za javne zavode itd., si morajo preskrbeti primerno število bonov po določenem obrazcu. Pri tem morajo upoštevati naslednje:

- 1) En sam bon se ne sme izdati za »blago, ki bi ga bilo treba nabaviti pri različnih trgovcih, temveč se mora izdati toliko bonov, kolikor trživi pride za nabavo določene blaga v postev.
- 2) Pri vsakem predmetu, navedenem v bonu, se mora označiti tudi število točk, ki so določene po veljavnih predpisih za določeni predmet.
- 3) V bonu mora biti navedena tudi lista na oziroma razlog, ki opravičuje izdajo bonov, na primer okoliš nameravane zakonane, poročni list novoporočencev, zdravniško izpričevalo o bližnjem porodu, potrjeno uradno ali javnega zavoda itd.
- 4) Za izdane bone obdrži zbornica ali okrajno glavarstvo osnutek zaradi morebitnih kasnejših polzvedb, kontrole itd. Zato naj se boni trga iz registra (juktast-

bloka), ki ima matrice in odrezke, ali pa naj se izdaja bonov v registru sproti zabeleže.

Vse prodaje morajo trgovci zabeležiti v register

Tvrdke, ki prodajajo tekstilno blago, oblačilne predmete in obutve, predmete na osebne oblačilne izkaznice ali na bone, morajo prodajo vpisati v register (vpisnik) po naredbi št. 123 z dne 9. oktobra tudi tedaj, če znaša skupni znesek nabave manj kakor 20 lir, v zadnji rubriki pa morajo zabeležiti ustrezajoče število točk. Tvrdke morajo imeti v lokalu stalno izobešeno tabelo točk za posamezne vrste blaga.

Na podlagi že izgotovljenega inventarja blaga naj tvrdke (proizvajalci, grozisti trgovci na drobno, obrtniki) vse blago z zalogo ocenijo v točkah v smislu tabele. Znam blaga z ustrezajočo navedbo točk je dostaviti Zbornici za trgovino in industrijo. Ta seznam bo tvoril začetno postavko pri sestavi posebnega registra o nabavi in oddaji blaga, ki ga bodo tvrdkam dobavile stanovske organizacije.

Končno pojasnjujejo navodila, da se smejo osebne izkaznice za tekstilne izdelke, obutve in oblačilne predmete izdati tudi orožnikom, finančnim stražam itd., če imajo lastno osebno opremo in so po veljavnih predpisih dolžni sami nabavljati predmete, ki so podvrženi kazenskim.

proizvodnja, ki sedaj krije celotno domačo potrošnjo in bo v doglednem času imela Bolgarija še presežke za izvoz.

Kakor poročajo iz Ankare bo letošnji turški pridelek bombaža deseterokrat 60.000 ton, tako da bo imela Turčija znatne količine bombaža za izvoz. V prihodnjih letih nameravajo v Turčiji povečati površino bombažnih kultur na 100.000 ha.

Gospodarske vesti

— Maksimalna cena za usnje in skupni poslovnih davek. Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino pojasnjuje v »Službenem listu« od 15. t. m., da v maksimalnih cenah za usnje in strojne kože iz čl. 1 naredbe z dne 26. septembra 1941-XIX št. 112 »Službeni list« št. 78) ni obsežen 12,8% skupni davek na poslovnih promet. Proizvajalci morajo v fakturi posebej navesti ta davek, na katerega se torej ne more računati pribitek v korist preprodajalca iz čl. 2 omenjene naredbe.

— Zagrebška občina je uvedla trošarino na električni tok in plin. Hrvatski zakladnik minister je odobril uvedbo mestne trošarine na električni tok in razsvetljavni plin v Zagrebu. Trošarina znaša za električni tok za razsvetljavo 0,75 kune za kilovatno uro, za pogonski tok pa pri potrošnji do 1000 kilovatnih ur mesečno 0,20 kune za kilovatno uro, pri večji potrošnji pa 0,10 kune. Trošarina na plin za razsvetljavo (premogovni, zemeljski ali drugačen plin znaša 0,75 kune za kub. meter.

— Ureditev prodaje prekajenega mesa na Hrvatskem. Da se prepreči prodaja prekajenega svinjskega mesa pod roko je Zvezna komisija za živilo in živalski proizvodi izdala stroge predpise glede prodaje prekajenega mesa in slanin, ki je v zalogi. Do nadaljnjih odredb se mora svinjsko meso prodajati v svežem stanju. Glede predelave svinjskega mesa in izdelovanja mesnih izdelkov bodo izšli še posebni predpisi.

— »Dom grafikov«, nabavljalna zadruga grafičnega delavstva z o. j. v Ljubljani, je imel pred kratkim redni občni zbor, ki se ga je udeležilo zadovoljivo število članov. Upravni odbor pod predsedstvom g. Antona Štrekja je predložil obširno poročilo o minulem letu in bilanco za leto 1940. Iz poročila posnemamo, da je imela zadruga konec lanskega leta 1134 deležev po 250 din v znesku 283.500 din. Spričo dokaj razmahnjene delovanja zadruge se je — naravno — vse zadrugo upravno poslovanje znatno pomnožilo. Pomožna akcija zadruge se je morala raztegniti razen na preskrbovanje kuriva tudi na nabavljanje več najvažnejših živil, kakor moke, jedilnega in bučnega olja ter masti, seveda v dokaj omejenem okviru in v razpoložljivih možnostih. Zairužni zemljišni inmovini blizu Radovljice in na Hoškem Pchorju so se lanske leto pridružil še stavbišča v Ljubljani (pet parcel na Kodeljevem) in v Mariboru (dve parceli). Bilanca izkazuje poslovanje približno 44.970.82 din. Podrobno revizijsko poročilo Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, ki omenja vestno in pregledno poslovanje zadruge »Dom grafikov« kakor tudi letne sklepe račune za poslovno leto 1940 je skupščina soglasno vzela na znanje in podlaga razrešitve upravnemu odboru. V novi odbor zadruge so bili soglasno izvoljeni vsi stari odborniki, ki so izpadli potom zbeha, med njimi poštvovalni dose-danji predsednik g. Anton Štrekelj.

— Socializacija velike švicarske tvrdke za oskrbo prebivalstva z živili. Nekaj let po svetovni vojni je švicarski trgovec Duttweiler ustanovil družbo Migros d. d. za prodajo specerijskega blaga in drugih življenjskih potrebščin. Z vsledno organizacijo je Duttweilerju uspelo na racionalnejši način organizirati prodajo tega blaga, tako po številnih podružnicah, pa tudi v potujočih prodajalnah, nameščenih na posebnih tovornih avtomobilih, ki je z nizkimi cenami blaga privabila v svoj krog vedno več potrošnikov, je povzročilo hud odpor v vrstah švicarskih trgovcev s specerijskim blagom in so mnogi od njih morali opustiti trgovino. Duttweiler, ki si je pridobil med prebivalstvom znatne simpatije, je ustanovil vrhu tega svojo stranko in ima svoje zastopstvo v zveznem parlamentu. Sedaj poročajo iz Curiha, da se je Duttweiler odločil svojo delniško družbo prenoviti na zadrugi podlagi. Tvrdka Migros se spreminja v Zvezo nabavljajalnih zadrug Migros, ki bo prevzela tudi vse tvornice, ki jih ima podjetje. Izdajala bo poseben dnevnik in vrhu tega še zabavni tednik. Predsednik te zadrugne zveze ostane Duttweiler sam. V posameznih krajih pa preidejo prodajalne v last posebnih zadrug, ki so bile že ustanovljene v Baslu, Curihu, Sant Gallenu in Schaffhausenu. V teh štirih krajih se je doslej prijavilo 25.000 zadrugnikov.

Pšenična in koruzna moka

Kakor poročajo iz Rima bo letošnji pridelek koruze v Italiji boljši, kakor so se glasile prvotne cenitve. V kratkem bo tudi končno ocenjen pridelek pšenice. Ko je bilo v oktobru uvedeno racionaliranje kruha in moke ni bila upoštevana možnost uvoza žita iz inozemstva. Sedaj pa je zagotovljeno, da bo Italija došla iz Rumunije večje količine krušnega žita. Sedanji način racionaliranja, zlasti kar se tiče količin, je začasen in niso izključene korekture. Za to vprašanje se posebno zanima Duce. Pri eventualni spremembi količin, ki se dobi na izkaznice, je verjetno, da bodo upoštevane predvsem lokalne razliknosti v potrošnji. Z v sedanjem načinu določitve količin so bile upoštevane potrebe onih pokrajin, kjer se troši predvsem koruzna moka. Zato je odločitvi potrošnikov pripuščeno, ali dobe na dan 200 gr kruha ali 300 gr koruzne moke (pri normalni živilski izkaznici), namresto odrezka za 300 gr kruha se dobi 450 gr koruzne moke, namesto odrezka za 400 gr kruha pa 600 gr koruzne moke. V pokrajinah, kjer je udomaćena potrošnja koruzne moke, omogoča ta določba, da si potrošnik lahko nabavi razmeroma znatne količine koruzne moke. V bodoče bodo posebej upoštevati potrebe onih pokrajin, kjer predstavlja kruh najvažnejšo hrano, kakor n. pr. Siciliji, kjer ni udomaćen konzum koruzne moke v obliki polente in kjer je tudi potrošnja krompirja razmeroma majhna. Seveda se bo moralo tudi prebivalstvo v takih pokrajinah več ali manj prilagoditi spremenjenim razmeram. Oblastva so poskrbeli, da se je razširila proizvodnja krompirja v Siciliji. Tudi proizvodnja riža lepo napreduje.

Po zatrdili merodajnih činiteljev letos pride v postev prisilno mešanje koruzne moke h krušni moki. Kakor je razvidno iz poročila »Consiglio Superiore di Sanità Pubblica« ni pokazalo izdelovanje kruha iz pšenice in koruzne moke v Italiji zaželenih rezultatov. Zato je ta ustanova predlagala, naj bi se pospeševal neposredni konzum koruzne moke. Ta nasvet je bil tudi upoštevan pri določitvi razmerja med pšenično in koruzno moko, ki se dobi na živilsko izkaznico.

Končno poročajo iz Rima, da je bilo vreme za jesensko setev ugodno, in je setev v celoti dovršena po programu. Da se zaseda jesenska setev, so številni vojaški zavazanci z dežele dobili potrebne dopuste.

Proizvodnja bombaža na Balkanu

V zadnjem desetletju je Turčija, kakor smo na tem mestu že obširno poročali, v izrednem obsegu povečala svojo proizvodnjo bombaža, tako da danes lahko izvaža znatne količine te surovine. Pa tudi v balkanskih državah se je proizvodnja bistveno povečala.

Na prvem mestu je Grčija, ki je imela leta 1924 16.300 hektarjev bombažnih kultur, leta 1939 pa je 76.900 in se je v 15 letih površina popetila. Leta 1939 je Grčija pridelala 136.000 metriskih stotov bombaža in 317.000 stotov bombažnih semen, s čemer je krila 85% domače potrošnje bombaža. Da bi se zboljšala kakovost domačega bombaža je Grčija leta 1931 ustanovila nacionalni bombažni institut, ki je mnogo pomagal pri izbiri pridelovalnih vrst bombaža in pri standardiziranju kakovosti.

Zaradi odstopitve Tracije, kjer je bil znaten del grških bombažnih kultur, kakor tudi dela Južne Srbije, kjer prav tako pridobivajo bombaž, je sedaj na Balkanu na prvem mestu v bombažni proizvodnji Bolgarija, kjer pridelujejo bombaž od leta 1898. Prvinska bombažnih kultur se je v Bolgariji dvignila od 3100 hektarjev v leta 1931 na 47.500 hektarjev v leto 1939, ko je Bolgarija pridelala 103.000 metriskih stotov čistega bombaža in 226.000 metriskih stotov bombažnih semen. V tem letu je Bolgarija z domačo proizvodnjo krila več nego polovico domače potrošnje bombaža.

Znatno manjša je proizvodnja bombaža v Rumuniji, kjer je znašala površina bombažnih kultur leta 1939 nekaj nad 7000 ha. Pridelali so 13.000 metriskih stotov bombaža in 25.000 stotov semen. V Rumuniji nameravajo površino bombažnih kultur povečati na 150.000 ha. Od leta 1939 plačuje Rumunija pridelovalcem bombaža posebno premijo na vsak hektar posejan z bombažem, in so z bombažem posejana zemljišča tudi prosta zemljarine. Lastni pridelek je leta 1939 kril le 10% rumunske potrošnje bombaža.

V bivši Jugoslaviji je znašala površina bombažnih kultur v letu 1939 5640 ha, kjer so pridelali 11.000 metriskih stotov bombaža in 24.000 metriskih stotov bombažnega semena. Domači pridelek bombaža je kril le 6% potrošnje bombaža. Kakor rečeno so področja bombažnih kultur v Južni Srbiji prišla pod Bolgarijo, prav tako področja bombažnih kultur v Grški Traciji. V tem se je bistveno povečala bolgarska

Regolamento dell'Organizzazione Universitaria di Lubiana

Art. 1) L'Organizzazione universitaria di Lubiana inquadra gli studenti della R. Università allo scopo di curarne ogni attività culturale, artistica, sportiva ed assistenziale.

Art. 2) Possono far parte dell'Organizzazione gli studenti ordinari, regolarmente iscritti alla R. Università.

Art. 3) L'Organizzazione è retta da un fiduciario nominato dal Segretario del P. N. F., segretario del Guf, su proposta del Segretario della Federazione dei Fasci di Combattimento di Lubiana.

Art. 4) Il fiduciario è coadiuvato da un Direttorio da lui presieduto e costituito da un vice fiduciario e da 9 componenti, che vengono nominati dal Segretario Federale, sentito il parere del Rettore dell'università.

Il fiduciario chiama a far parte del Direttorio una studentessa, alla quale affida particolari compiti circa l'attività culturale, sportiva ed assistenziale delle studentesse.

Le attività specifiche inerenti alle 5 facoltà costituite presso la R. Università, sono devolute a 5 fiduciari, i quali dipendono dal direttorio e sono dallo stesso incaricati delle particolari mansioni riferenti alle caratteristiche di ogni facoltà.

Art. 5) Gli iscritti all'Organizzazione avranno diritto al rilascio della tessera e del distintivo, dietro versamento di una quota che verrà fissata annualmente.

Art. 6) All'inizio di ogni anno accademico il fiduciario stabilisce, d'accordo con il direttorio, il programma dell'attività da svolgersi entro l'anno.

Per il raggiungimento di tali finalità, il fiduciario può servirsi di iscritti particolarmente idonei e competenti ai quali affida di volta in volta degli speciali incarichi.

Art. 7) L'iscritto all'Organizzazione che commetta atti di indisciplina o comunque compia azioni lesive della dignità e dell'onore o sia colpito da punizioni disciplinari da parte della R. Università, viene deferito al Direttorio.

Il direttorio, sentite le sue discolpe, può infliggere una delle seguenti pene: a) depurazione, b) sospensione a tempo determinato, c) sospensione a tempo indeterminato, d) espulsione. Questa ultima sanzione comporta come conseguenza il ritiro della tessera e del distintivo.

Art. 8) L'Amministrazione dell'Organizzazione è affidata al Capo dei servizi amministrativi della Federazione dei Fasci di Combattimento di Lubiana.

Pravila organizacije vseučilišnikov v Ljubljani

Čl. 1. Organizacija vseučilišnikov v Ljubljani obsega dijake Kr. Univerze z namenom, da jim pruži možnosti za vsakovrstno kulturno, umetniško, športno in podporno delovanje.

Čl. 2. Člani organizacije so redni slušatelji univerze, ki so pravilno vpisani.

Čl. 3. Organizacijo vodi zaupnik, imenovan od tajnika Narodne Fašistične Stranke, tajnika GUF-ov (skupine fašistovskih vseučilišnikov), na predlog tajnika Zveze ljubljanskih fašistov.

Čl. 4. Zaupnik ima za pomoč direktorij, ki mu predseduje in ki je sestavljen iz enega podzaupnika in 9 članov; slednje imenuje zvezno tajništvo po zaslišanju mnenja rektorja vseučilišča. Zaupnik nato pozove v direktorij eno dijakino kot članico, ki so ji zaupane posebne naloge glede kulturne, športne in podporne delavnosti za dijakine. Posebne zadeve, ki se tičejo petih fakultet Kr. Univerze, so poverjene petim zaupnikom, ki so odvisni od direktorja ter so takisto poverjeni z vršenjem posebnih zadev, tičejoč se posameznih fakultet.

Čl. 5. Kdor je vpisan v organizacijo, ima pravico do izkaznice in znaka proti plačilu letnega zneska, ki se bo določil.

Čl. 6. Ob začetku vsakega akademskega leta določi zaupnik v sporazumu z direktorjem program delovanja, ki naj se izvrši v teku dotičnega leta. Za doseg tega namena se zaupnik lahko poslužuje članov organizacije, ki so posebno pripravljeni in sposobni za različne posle. Tem poverja tudi od časa do časa posebne naloge.

Čl. 7. Član organizacije, ki bi se pregrešil proti disciplini, ali ki bi izvršil dejanja, škodljiva ugledu in časti ali bi bil disciplinsko kaznovan od vseučiliških oblasti, bo odstranjen iz direktorija.

Direktorij lahko po zaslišanju njegove obrambe izreče naslednje kazni: a) ukor, b) ustavitve članstva za določeni čas, c) ustavitve članstva za nedoločeni čas, d) izključitev. Slednja kaznen je zvezana z odvzemom izkaznice in znaka.

Čl. 8. Uprava organizacije je poverjena načelniku upravne službe Zveze fašistov v Ljubljani.

Ljubljana, 18. novembra
Organizacija vseučilišnikov v Ljubljani je začela te dni delovati na temelju odloka Visokega Komisarja Eksc. Graziolija z dne 1. novembra t. l.

Za ureditev njenega delovanja je bil izdelan pravilnik, ki ga objavljamo zgoraj in iz katerega se lahko povzame namen, ki si ga je organizacija stavila: kulturne, umetniške, športne in podporne zadeve, poleg izključno reprezentativnih, kolikor se tičejo Atlete, ki mu je Duce določil posebno nalogo v okviru vsake narodne kulture.

V organizaciji vseučilišnikov so izključene politične in vojaške zadeve, pač pa je njena glavna naloga, poglobljati kulturno delovanje članov v vseh znanstvenih panogah raznih fakultet, v lepih umetnostih, v diskusijah in prireditvah umetniškega značaja.

Še malo kramljanja o lepem porcelanu

Od takrat, ko so Portugalci prvič prinesli porcelan v Evropo, so pričeli zapadnjaki mrzlično raziskovati njene sestavine. Zlasti Nizozemci, ki so se razvili v vodilno trgovsko velesilo, so neumorno iskali ključ do te skrivnosti. Vendar se jim to ni posrečilo: njihovi lončeni izdelki so se samo vnanje približali kitajskim. Majolike, ki so bile doslej v rabi, so bile pečene iz navadne gline ali ilovice ter rumene ali rjavkasto rdeče barve kakor opeka, pač zaradi železnih spojin, ki so v nji. Da so skrili nelep naravno barvo, so jih ko so bile prvič žgane, prevlekli z glazuro, katero so ljudje poznali že od tedaj kakor steklo, to je od starih Fenicjanov. Z onih mest na površini majolik, kamor so hoteli nanesti slikarstvo, so osteklenino spraskali. Tih nato poslikali, kakor so jih še enkrat žgali. Nizozemci pa so pričeli svojo posodo, ko je bila že enkrat pečena, prevlečati z belo osteklenino, kakor so jo preko glazure poslikali. Še enkrat prevlekli z brezbarvno osteklenino in v drugo žgali. Na ta način je bila osnovna, opečnata barva prikrita z belo in je imele namen, zbuditi vtis, kakor da je posoda iz porcelana. Površina teh predmetov je bila umetniško poslikana z nizozemskimi narodnimi motivi ali kopijami podob znamenitih domačih slikarjev. To so slavne nizozemske fajanse, tako imenovane po italijanskem mestu Faenza v Umbriji. Nekatere so slikali tudi v kitajsko-japonskem cvetličnem slogu. Znale so

zlasti fajanse iz Delfta, ki so bile na visko popolnosti okoli leta 1650.

Sele leta 1709 se je človeštvo izpolnila vroča želja po rešitvi porcelanske uganke. Novi način je iznašel Tschirnhaus, plemenitaš, znanstvenik in iznajditelj, zaposlen na Saškem. Z lekarniškim vajenem in alkimističnim kandidatom Böttgerjem, ki ga Nemci slavijo kot edinega in izključnega iznajditelja porcelana, se mu je posrečilo speči zmes iz kaolina, kremenca in žveča, katerega pa je bila še zelo neopolna. Po enoletnem nadaljnjem delu in poskušanju sta mojster in pomočnik izdelala snov, ki je bila pravi, beli porcelan. Okoli alkimista Böttgerja pa so Nemci napletli celo legendo, kako je vstopil pri saškem vojvodi v službo z obljubo, da bo iznašel kemično zlato; nadalje, kako mu je šlo za glavo, ker se mu izum ni posrečil, in kako je slednjič sestavil joč neko zmes, iz katere je upal dobiti zlato, iz nje slučajno dobil porcelan — belo zlato! Na mojstra Tschirnhausa pa je kakor nekdo pozabil; (kakor pa hula in nehalna je slava svetla).

Saška vlada je takoj spoznala pravi pomen znanstvenikove iznajdbe in že leta 1710. so ustanovili državno porcelansko tovarnico v Meissnu, Böttger pa je postal njen glavni mojster. Sele po njegovi smrti se je mogla tovarna prav razviti; glavni mojstri so postali nadarjeni slikarji, ki so po orientalskem načinu slikali na porcelan ploskovne figure in slike. V ta leta procvita (1715—1730) spada tudi

jasno, kakor so jasne in lojalne smernice novega dijaškega združenja.

Organizacija začne svoje delovanje po volji Visokega Komisarja, ki mu je toliko pri srcu vseučiliški problem nove pokrajine. Delovala bo pod vodstvom zaupnika ing. Carre in je gotovo, da bodo dijaki italijanske Slovenije pokazali v polni meri vse razumevanje za plemenite cilje, ki jih zasleduje organizacija, ter bodo radi stopili v društvo, ki nudi vse pogoje za vedro bodočnost.

TUDI RESNICA

Učitelj: »Kakšna je sol?«

Mihec ne ve.

»No, če vzameš žličko soli, kak okus ima?«

Mihec: »Fej, čisto drugačen, kakor sladkor!«

VELIKA NESREČA

Milica (materi): »Pomisli vendar, mama, pri Dolenčevih so štiri osebe hkrati umrle!«

Mama: »Kaj pa blebeteš?«

Milica: »Saj se tukaj bere, da je umrla srčno ljubljena gospa, mati, sestra in teta.«

NI MUKA

Zdravnik bolniku: »Ali vas muči žej?«

Bolnik: »O ne, žej sem zmeraj vesel.«

Iz razgovora z našo gledališko umetnico Spomini naše rojakinje ge. Zofije Borštnik-Zvonarjeve na njeno umetniško delo

Zagreb, 17. novembra
Sotrudnik zagrebskega lista »Nova Hrvatska« je nedavno obiskal našo rojakinjo go. Zofijo Borštnikovo na njenem stanovanju in mu je ob tej priliki slavna umetnica povedala nekaj spominov iz svojega dolgoletnega umetniškega udejstvovanja. Ker bodo nekateri dogodki zanimali tudi mnoge naše čitatelje, v izveščku ponatiskujemo člankarjeva izvajanja.

Šestdeset let je minilo, odkar sem prvič nastopila na odru, pripoveduje umetnica. V tem času se je vrstilo mnogo dogodkov, ki jih ne morem pozabiti. Leta 1894. sta ona in njen soprog na poziv intendant Stjepana Miletića prišla v Zagreb. V tisti dobi so nastopali v gledališču Strojzejeva. Fijan, Mandrović in Freudenreich, sami prvaki zagrebskega odra. Najbolj in najrajši se ga. Borštnikova spominja svojega sigralka Adama Mandrovića, s katerim je ustvarila vrsto uspešnih kreacij. Med drugim pripoveduje o njunem nastopu v Shakespearjevem »Coriolanu«. Mandrović se je tako življal v svojo vlogo, da so mu, ko je objokaval smrt svoje hčere, v resnici padale solze iz oči. Še drug nepozaben spomin na Mandrovića je pripovedovala umetnica, ko mu je pred neko premiero poklonila šopek cvetja. Našla ga je na odru. Mandrović je sedel na nekem rekvizitu in premišljal o svojem nastopu. Ko mu je izročila rožo, jo je začuden pogledal in rekel: »Deta moje, kaj hoče cvetje v snegu?« Z Mandrovićem sta bila najboljša tovariša.

V razgovoru o njenih umetniških stvaritvah je bila ga. Borštnikova zelo skromna. Nočem preveč govoriti o sebi, je dejala. Koga še danes zanima Zofija Borštnikova? Nov čas, novi ljudje, vse to prekriva preteklost in spomin na nas... Danes so oči gledališkega občinstva uperjene v nova

Zimski semester na ljubljanski univerzi

Pravkar je naša univerza izdala obsežen seznam predavanj za zimski semester. Seznam je italijanski in slovenski. Naknadni vpis se dovoljuje na utemeljene prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, in sicer le do 20. t. m. Za naknadni vpis je treba plačati takso 19 lir in 3.80 lir za prošnjo, za naknadno overjenje indeksa pa 7.60 lir.

Pregled o obisku v poletnem semestru 1941-1942 izkazuje, da je bilo na filozofski fakulteti vpisanih 417, na juridični 478, na medicinski 311, na tehniški 806, na teološki pa 187 slušateljev in slušateljic. Vseh skupaj je bilo vpisanih 2199, od tega rednih slušateljev 2194, izrednih 5, slušateljic pa je bilo od tega 462 rednih in 2 izredni. V italijanskem jeziku bo letos fakultativni pouk za slušatelje vseh semestrov. Predavatelj se naznanja pozneje, čas in kraj bo po dogovoru.

Akademski oblasti za zimski semester 1941/42-XX, ki traja od 25. septembra do 15. februarja, so naslednje:

Rektorat kraljeve univerze v Ljubljani. Rektor prof. dr. Koe Milko, prorektor dr. Slavko Matija.

Univerzitetni svet. Predsednik: rektor; podpredsednik prorektor; poslovođa prof. dr. Mole Vojeslav; člani: vsi redni profesorji.

Univerzitetni senat. Predsednik: rektor; člani: prorektor, vsi dekani in prodekani. Univerzitetna uprava. Člani: rektor in vsi dekani.

Dekanat filozofske fakultete. Dekan: prof. dr. Sturm Franc; prodekan: prof. dr. Melik Anton.

Dekanat teološke fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat medicinske fakultete. Dekan: prof. dr. Steska Henrik; prodekan: prof. dr. L'Amleio Leonid.

Dekanat tehnične fakultete. Dekan: prof. inž. Hrovat Alojzij; prodekan: prof. dr. Gosar Andrej.

Dekanat pravne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat umetniške fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat inženjerske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat arhitekturne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat strojne fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat kemijske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat geografske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat zgodovinske fakultete. Dekan: prof. dr. Oskar Alojzij; prodekan: prof. dr. Turk Josip.

Dekanat književne fakultete. Dekan: prof

Zanimivosti iz kraljestva knjig

Najstarejša knjiga na svetu je tako zvana »Prisesev papirus«, ki ga hrani pariska narodna knjižnica. Izvira iz 1.3350 pred našim štetjem in ga je učenjak Prisesev odkril v neki grobnici pri egiptskih Tebah. V starih časih pa so bile tudi knjige, ki jih niso pisali, temveč vozljali. To nenavadno »pisavo« so si izmislili perurjski Inki. Poedina besede in črte niso imele oblike pisanih znakov, temveč so obstajale iz raznovrstnih vozlov, ki so jih delali v vrhovic. Iz takšnih vozlov so sestavili n. pr. cel zakonik, ki je tehtal nič manj nego štiri kilograme.

Najtežjo knjigo pa je »zgradil« neki ameriški inženir. Ta knjiga je 3 m visoka, 1 m debela in tehta okrog 2600 kg! Kdor hoče listati po tej knjigi, mora pogoniti električni motor, drugače bi ne opravi ničesar. »Tehtna« knjiga je tudi koran, ki so ga izdali v Londonu in ki je tako monumentalna, da ga morata prenašati dva moža. Omeniti je nadalje zgodovino Itake, ki jo je ob začetku tega stoletja objavil neki habsburški nadvojvoda in ki tehtala še vedno 48 kg.

Razen teh težkih knjig poznamo tudi knjige velikanske, ki nas presenečajo s svojim obsegom. Najobsežnejša knjiga na svetu je nedvomno kitajski besednjak z naslovom »Tu-šu-ti-čeng«, ki so ga tiskali v začetku 17. stoletja po naročilu nekakega kitajskega cesarja. To delo obsega 5020 zvezkov, od katerih jih dvajset odpade samo na seznam. Listov ima ta ogromna knjiga 426.294, tako da odpade na posamezni zvezek povprečno 85 listov ali 170 strani.

Temu nasprotno meri najmanjša knjiga na svetu komaj 10 krat 6 mm. Izdali so jo pred kakšnimi štiridesetimi leti v Padovi in šteje 208 strani po 9 vrst s 95 do 100 črkami. Knjižica objavlja neko Galilejevo pismo, ki ga ni drugače dobiti v nobeni drugi izdaji in ki ga je slavnj učenjak pisal 1615. Kristijan Lotarinškemu. Navzlic neznamitnemu tisku je mogoče to knjižico s povečanim steklom dobro brati. Kot nasprotje k zgoraj omenjenemu velikanskemu koranu so v ostalem izdali tudi prtilikav koranček, ki meri samo 4 kvadratne centimetre.

Kar se tiče dragocenosti knjig, so si mnogi poedini zbiratelji zelo različni. Najdražja natiskana knjiga na svetu pa je nedvomno 42-vrstično Gutenbergovo sveto pismo, ki je bil nekoč last bivšega benediktinskega samostana Svetega Pavla v Labudski dolini, a ki so ga pred leti prodali za 350.000 dolarjev v Ameriko. Zaradi nenavadne pogreške je postala tudi neka druga knjiga zelo redka in dragocena. To je tako zvano »noro sveto pismo«, ki ga hrani vseučilišče v Göttingenu. Nastalo je tako, da si je tiskarjeva žena hotela privoščiti čuden dovtip in je v besedilu spremenila važne stavke. Namesto stavka »In on bodi tvoj gospod!« je čitaj v tej knjigi namreč stavke »In on bodi tvoj norec!« Čeprav so izdajo, čim so odkrili to napako, takoj sežgali, je nekoliko izvodov vendarle ušlo ognju.

Evropa je s svojimi 120 milijoni knjig, kar se tega tiče, najbogatejša celina. Ima posamezne knjižnice, ki štejejo po nekoliko milijonov knjig in ki jih v tem pogledu ne prekaša nobena druga knjižnica na svetu.

Mesta brez peči

Med tem ko je dandanes skoraj že vsako stanovanje priključeno omrežju za razsvetljavo in vodo, tako da nam je samo treba obrniti stikalniki ali zavrteti pipo, se toplota proizvaja še vedno v vsaki sobi zase. Samo za toploto v kuhinji je električno in plinsko omrežje že precej razširjeno. Vsaka gospodinja pa bi znala povedati kakšno obremenitev pomeni vsakodnevno kurjenje peči. Centralna kurjava pomeni v tem pogledu veliko olajšavo za vso hišo ali hišni blok — a ta centralna kurjava še vedno ne pomeni prihranka z energijo in denarjem, ker požre približno isto toliko premoga kakor sobna kurjava. Čim dragocenejša sirovina pa postaja premog za industrijo in čim težje ga je dobiti iz izrednih časih, tem bolj štedljivo bi morali ravnati s njim. Lahko bi ga mnogo prihranili, če bi si omislili obsežno kurilno omrežje.

Ta možnost je dana, če pomislimo n. pr. na elektrarne, ki delujejo s turbinami na visok pritisk. Ko je para pri turbinah popolnoma opravila svojo dolžnost, se še

davno ni iztrošila. Uhaajoča para vsebuje še dosti toplotne energije, ki bi jo lahko izkoristili. Na tem dejstvu temelji zanimiva zamisel centralne kurjave na daljavo in za cela mesta.

Pri današnjih izoliranih načinih je mogoče paro napeljavati v kilometrske cevovode, ne da bi šlo v izgubo več nego nekoliko stopinj. Cevi bi dovajale vročo paro v hiše, kjer bi rabila za ogrevanje primernih ogrevalnih priprav. Elektrarne bi postale na ta način kurilnice za cele kraje in mestne četrti. Ta misel prav za prav niti ni več nova in je deloma že uresničena. V Berlinu razpolagajo na pr. že s 35 mestnimi kurilnimi napravami na tej podlagi, od leta 1932. jih je bilo čedalje več, a je vojna ta razvoj začasno prekinila. Stanovanjske elektrarne ne kurijo z elektriko, temveč s paro. Misel prehaja urbanistom čedalje bolj v kosti, mesta bodočinjski bodo mesta brez peči — vsaj peči, kakršne imamo dandanes.

»Ne, najboljši!« je popravila deklica.

»Brownovi obliži za kurja očesa so najboljši!«

»Ah, tako,« je pokimal ded. »In kdo prodaja to?«

Brown, Mackie Brown, 86, 48. cesta!« je zavpila deklica.

»Mary Gown?« je vprašal stari oče. »88, 40. cesta?«

Otrok je odkimal z glavo. »Ne, stari oče!« je zavpil z vso močjo. »Mackie Brown — Mackie Brown, 86, 48. cesta! — Osem in štirideseta cesta!«

Ded še vedno ni razumel. Deklica je pogledala obupano naokrog. Tedaj ji je prišel na pomoč sopotnik in je zavpil starcu z vsem svojim grmečim basom v slušalko: »Obliži za kurja očesa dobiš pri Mackie Brownu, 86, 48. cesta!«

Sedaj je stari oče končno razumel, hvalilež pokimal in se nasmešnil. Grmeč glas ustrežljivega sopotnika je bil napolnil ves voz, niti eden izmed navzočih ni bil preslišal, kje se dobi izvrstni obliži za kurja očesa.

In s tem je bila reklama, za katero sta bila stari in otrok naročena, opravila svojo nalogo...

Parizani se učijo nemščine

Kakor poročajo nemški viri, se Parizani v največjem času z vso vmeno učijo nemščine. Skoraj na vseh trgovinah je videti napis: »Tukaj govorimo nemško!«, a povsod je videti Francoze, ki se razgovarjajo ta bolje, oni slabše, z voljaki tretjega rajha. Tečajni nemščine so prezasedeni. Nemški zavod v Parizu ni imel še nikoli toliko učencev. V prvih petih dneh, ko je prišel s svojimi tečaji, se mu je javilo 6000 oseb, sprejeti jih je pa mogel komaj 2000. Tudi med poletnimi počitnicami so bili tečajji zelo obiskani. Med vpisanimi je 55 odstotkov žensk. V višjih tečajjih pa prevladujejo moški, 60 odstotkov učencev in učenek šteje 18 do 35 let, a dobro so zastopani tudi letniki preko 50. leta. Med obiskovalci tečajev je 30 odstotkov delavcev, 25 odstotkov nameštencev, lastnikov restorantov, kavarn itd. 25 odstotkov je imovitih ljudi, zlasti iz trgovskega sloja, 10 odstotkov pa je vzgojiteljev in odvotnikov. Zelo malo pa je nasprotno zdravnikov in še manj umetnikov.

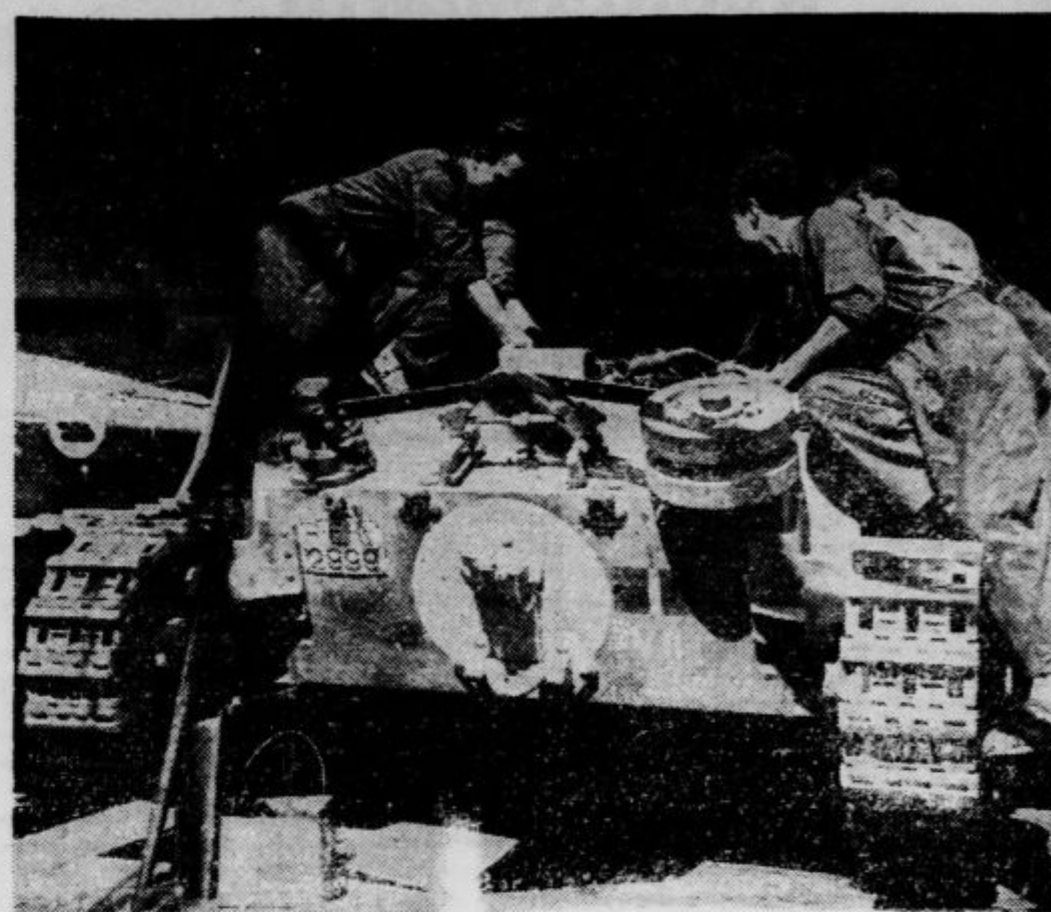
Pena na juhi

Zavoljo neznanja gre še vedno mnogo rednih vrednot v izgubo. Tako ima zelo mnogo gospodinj navado, da posamejno peno, ki nastaja pri kuhanju mesne juhe, in jo mečejo proč, ker jo smatrajo za nesnago. »A« nesnaga pa je dragocena beljakovina! Čim se pena pokaže, jo moramo premešati v juho in jo pustiti v njej. Če jo mečemo stran, si sami zmanjšujemo redilno vrednost mesne juhe, ki že itak ni prevelika!

Dragocene gosli ukradene

Zrtev prilično neobičajne tatvine je postal znan madžarski goslač Zathureszski. Po dobro uspelem koncertu v dvorani budimpeštanske filharmonije, je položil gosli v svoj avtomobil in je odšel, da popije kavo. Ko se je vrnil, gosli ni bilo več. Menijo, da jih je ukradel kakšen zbiratelj, kajti gosli mu ne bo lahko prodati. Spadajo namreč med tiste, ki jim vrednost prekaša 100.000 lir.

Specialisti italijani — Italijanski specialisti

verificano in Africa Settentrionale i motori di un carro armato prima di un'azione — pregledujejo v severni Afriki motorje oklepnega voza pred akcijo

Čevlji zahtevajo nege

Skrbno negovanje obuvala je baš v prehodnih tednih med jesenjo in zimo, ki prinašajo pogosto mokro vreme, najbolj potrebno. Čevlji si ohrani svojo obliko le tedaj, če ga po vsakem povratku domov nategnemo na kopito. Potrebno pa je, da storimo to še tedaj, dokler je čevljev topel. V deževnem vremenu moramo usnje vsak dan temeljito osušiti in namazati z mastjo. Mazilo za čevlje čuva namreč usnje pred učinki vlage in napravlja odpornejše. Umazanost razjeda usnje, zato moramo čevlje, čim so se posušili, temeljito očistiti, nikoli jih pa ne smemo pustiti dalj časa umazane v kakšnem kotu. Pred vsem pa moramo mokro obutev posušiti.

Kdor nima kopit, naj čevlje natlači trdno s časopisnim papirjem, da bodo obdržali svojo prvotno obliko. Če jih sežute samo nemarno odložimo v kot, se bodo kmalu skrčili, dobili bodo gube in ne bodo videti lepi. Skrbno negovan čevljev obdrži svojo obliko tudi po letih. Popolnoma pačno pa je sušiti mokro obutev pri peči ali celo na peči in v peči. Na ta način postane usnje v najkrajšem času lomljivo in čevljev bo kmalu konec.

Mazila za čevlje damo na usnje vedno le tenko plast, preveč v tem primeru v res-

nici ni dobro. Odvišno mazilo se namreč na usnju zaskorji, da postane krhko. Preden čevljev poliramo z mehko čunjco, dajmo usnju vedno nekoliko minut časa, da vsrka mazilo. Če je čevljev s časom izgubil svojo prvotno barvo, ga lahko osvežimo s primernim tekočim pripomočkom ali s praškom za čevlje. Kdor nosi vrhne čevlje, stori dobro, če si iz starih zrezanih nogov ali podobnega izdelka škrtinike, ki se nosijo med čevljem in vrhnjim čevljem in obuvalo izredno varujejo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Mladi mož je moral svojo ženo prvič za nekaj časa samo zapustiti. Že naslednji dan ga je na potovanju dohitelo pismo: »Ljubi, gineš od hrepenenja! Ko gledam zvečer tvojo spalno halo na ključki, si mislim vsa žalostna: Ah, ko bi moj možek visel tu!«

»Čujete, plačilni,« se razburja gost, »jed je danes še slabša nego običajno!«

»Nemogoče, gospod,« mu pravi plačilni, »nemogoče!«

»Kaj ste kupili svojemu detetu za prvi rojstni dan?«

»Odpri smo njegov hranilnik in smo mu kupili mičen električni likalnik!«

»Če imam tu dve jajci,« pravi učiteljica najmanjšim v prvem razredu, »in položim še dve zraven, koliko jih imam potem?«

»Ali znate leči jajca?« vpraša Janezek z debelim pogledom.

A NEKDOTA

Bernarda Shawa je zasledoval nekaj časa mlad dramatik, ki mu je hotel na vsak način prebrati svoje novo delo. Nekega dne mu Irec ni mogel uti. Ko je mladi mož prečital nekoliko prizorov, ga je prekinil Shaw z besedami: »Prosim, ali bi bili tako prijazni, da bi odpri okno?«

»Ali morda zato, da bi tudi sosede slišali moje delo?« se je razvedel avtor.

»Ne zato,« je odvrnil Shaw, »toda jaz sem navajen spati pri odprtem oknu.«

VSAM DAN ENA

Škotska dvojčka, ki sta si tako podobna, da ne potrebujeata zrcala pri britju.

Africa Settentrionale — Iz Severne Afrike

Carri armati Italiani avanzano verso le prime linee — Italijanski oklepni vozovi prodirajo proti prvim četam

Kulturni pregled

Življenjepis ali roman?

V zadnjih letih smo dobili tudi Slovenci nekaj bodisi izvirnih, bodisi prevedenih življenjskih romanov. Te vrste roman je bil tik pred izbruhom nove vojne v vseh zapadnih slovstvih velika moda. Živahno povpraševanje po njem je bilo prav tako značilno, kakor obilna proizvodnja literarnega blaga te vrste. Zdi se, da je življenjski roman v znatnem delu čitateljskega kroga izrinil na obod vse svoje tekme in samopasno zavladal v ospredju slovstvenega zanimanja.

Čeprav v vojnem času ni mogoče govoriti o ustaljenem in normalnem umetniškem življenju, opažamo vendar v vseh deželah prizadevanje, da se tudi inter arma ohrani čim več tokov slovstvenega odpiranja, kar vidi vsak narod v svoji literaturi dragoceno sredstvo moralne pripravljenosti in duhovno reprezentanco prvostrenega pomena. Tako na tem obodu današnjih usodnih dogajanj niso popolnoma utihnile diskusije o posameznih slovstvenih vprašanjih. Glasovi iz raznih dežel kažejo, da so se te diskusije neodvisno druga od druge dotikale tudi vprašanja življenjskega romana. Tako je pred letom nemška revija »Die Literatur« odklonila to vrsto literature kot značilen proizvod demokracije-liberalne družbe, v kateri posameznik ne najde zadostnega socialnega izživetja in prenaša svojo potrebo avantur v preteklost ter svojo majhnost nadomešča s slepimi vzori tako zlatih velikih osebnosti. Tudi v češkem slovstvu je bilo opaziti — da omenim drugi primer izmed mnogih — odpor zoper modo življenjskih

romanov. Pokojni kritik F. X. Šalda je že pred leti imenoval te vrste roman »polovično podoba«, nekaj, kar ni ne to ono, ne roman in ne življenjski, ne resnica in ne fantazija, namreč zmes dognanih in izmišljenih stvari. Neki drugi kritik je nedavno pisal v zvezi zromani iz življenja umetnikov med drugim tale:

»Če iščeš v teh romanah drznost, bolj pesniško zasnovano, moraš opaziti, da pisatelja vsepovsod obtežujejo ozir do čim vernejšega opisa resničnosti in da se večkrat le z največjim trudom dvigne nad stvarne podatke k višjemu spoznanju in rahlejši razlagi tam, kjer ne zadošča vnanje dejstvo in kjer je treba stvarjalno zaslužiti in uganiti skrito dramo umetnikove notranjosti in gibal njegovih dejanj. In zopet tedaj, ko pisec kar moč sprosti svojo tvorno domišljijo, smo tolikokrat po vsej pravici v dvomih o njegovi podobni obravnavi osebnosti, kar čutimo, da je tako delo življenjskega nezanesljivo. V njem ne razločujemo, kaj je resničnost in kaj je dodala pisateljeva fabulacija; ne moremo pozabiti, da je ta Shakespeare ali Rembrandt, ki ga opisuje roman, figura iz romana, ne pa osebnost, kakršna naj bi bila v resnici.« Kritiki pravi nadalje: »Saj ni mogoče trditi, da življenje Rembrandta ali Shakespearea ne bi moglo dati snovi umetniški stvaritvi. Toda kakšno pesniško doglednost in domišljijo bi pač moral imeti pisatelj, ki bi hotel tako zamotano in rahločutno snov zvesti v umetniško, samobitno podobo! Kako velik bi moral biti njegov duševno-analitični um! Koliko bi

bil moral sam spoznati in v sebi doživeti, da bi se mogel poistovetiti z usodo genija, o katerem bi pisal! Kakšne jasnovidnosti naj bi bil zmožen, da bi mogel dognati vso temno skrivnost genija stvarjalnosti! Zakaj roman o umetniku bi moral biti roman njegove umetniške narave; polastiti bi se moral dreme umetnikove najosebnejše usode, biti zgodba o njegovem boju za spoznanje in uresničenje. Še več, pisatelj bi moral temeljito razumeti vsa sredstva njegovega dela, poznati torej vso tehniko stvarjanja Rembrandta, da bi vedel, zakaj je le-ta ustvarjal prav tako in ne drugače.« — Pisec prihaja naposled k sklepu, da se življenjski roman širi prav za prav samo zaradi tega, ker čitatelji pogrešajo v fiktivnem romanu zadosti močnih in živih oseb; zato iščejo nadomestila v romanah o zgodovinskih osebah.

V tem je velik del resnice o vzroku izrednega uspeha življenjskega romana. Očitki, ki jih je navedel citirani kritik, so tako upravičeni, kakor njegove zahteve glede te vrste romana. Kajpak, izmed tolikih stotin življenjskih romanov, kar so jih dala evropska slovstva v zadnjih dveh desetletjih, odkar se je te vrste roman razširil v veliko modo, jih pač kaj malo ustreza tako visokim in strogim zahtevam.

Prav za prav pa moramo razločevati dva tipa te vrste: Prvi je življenjski roman, drugi romaniziran življenjski roman, kar nikakor ni istovetno. Romaniziran življenjski ne poteka iz pripovedne literature in je samo k nji usmerjen; razvil se je iz eseja ali iz polzkusov kar moč jasne, pregledne in poljudne biografije umetnika, državnika ali kakšne druge pomembne osebnosti. Tu se pisec v nobenem primeru ne oddaljuje dognanim dejstvom, podatkom, zgodovinskemu okolju;

ne izmišlja prizorov, marveč jih samo prikazuje in razlaga; skrbno si prizadeva, da bi nikjer ne zamlčil resničnosti. Vzlic temu je v svojem stremljenju po zaključnosti in preglednosti, po kar moč živi podobi osebe, ki jo obravnava, kakor tudi po slogu zapustil svet zgodovinarja in vstopil na prag, ali že čez prag sveta, ki pripada umetniku. Način, kako slika svojega »junaka« in njegova dejanja, dalje kako izbira, zbira in razvršča dejstva ter si pomaga preko nujnih pomanjkljivosti, ki ostajajo v vsakem, še tako dokumentiranem življenju — ta način je tudi ob največjem stremljenju po objektivnosti oseb in zato v stalni bližini pripovedne fantazije.

Življenjski roman gre v tem pogledu še dalje. Njegovo izhodišče in njegova usmerjenost sta izrazito pesniški, se pravi, stvariteljski; pisec se trudi, da svojega »junaka« izoblikuje po vseh skritih in znanih pravih dobrih pripovedovanj; ni fotograf, marveč slikarski portretist; ne zajema snovi iz fantazije, marveč iz dokumentov, toda tvorna domišljija je tisto, ki vse to poveže v celoto ne po strogih ozihih do verjetnosti, marveč po potrebah epičnega dela, po zakonih kompozicije. S tem se seveda največkrat oddaljuje resničnosti in čitatelju upravičeno prihajajo dvomi, s kom ima opravka: z osebo iz romana, ali z romanizirano historično osebo?

Vsekako je temu in onemu tipu skupno to, da nista ne čista fantazijska stvaritev in ne čista podoba iz resničnega življenja. Ne smemo pa pozabiti, da je največja stvar v življenju, priti do čiste podobe iz resničnega življenja. Za to imamo možnost najpreprostejšega polzusa. Če so te tri osebe videle neki docela vsakdanji prizor na ulici, naj ga opiše vsaka za se! Sodniki vsak dan priča različnosti opisov in tež-

koč, ki nastajajo pri dognanju »dejanskega stanja«. Vzrok ni samo v nezanesljivem človeškem spominu, marveč sploh v različnosti in zamotanosti človeške duše kot sprejemalnega aparata za vtiske iz znanega sveta. Naša notranjost ni fotografirana plošča, ki bi hladno in brezosebno zaznavala vsako optično ali akustično silko, vsi naši vtiski gredo skozi našo dušo in poprimajo tem več njene luči, čim manj je določeni vtis preprost in stvarno omejen.

Če je tako težko določiti objektivno podobo nekega zelo preprostega izreza iz vsakdanjega življenja, kolikšne težkoče nastajajo šele pri oziru neke nam osebno neznane (ali znane: je to glede bistva precej vseeno) osebe ali celo vsega oddaljenega, neskončno zamotanega življenja in vseh silnic, ki so bile vzmet njegovi akcij in reakcij, sodelavce pri številnih, močno kompliciranih procesih umetniškega snovanja in ustvarjanja! Vsako prikazovanje in celo še vrednotenje nekega osebnega ali historičnega dejja je naperjeno v subjektivnost in iz nje izhaja. Zato je tudi najbolj veren opis »očevidec« pomešan z refleksom dejja v njegovi duši; zato absolutno objektivnega pričevanja o neki osebnosti ali nekem, zlasti še vznemirljivem dogodku ali pojavu, sploh ni niti tam, kjer se zahtevajo stvarna pričevanja.

Kakor nimamo same ene, za vse veljavne zgodovine, obvezne vsej toliko kot evklidovska geometrija, marveč imamo več zgodovin (zgrajenih na mnogih istovetnih podatkih, ki so pa šele snov za zgodovino, ne zgodovina sama), tako tudi življenjske lastne ali tuje osebe nujno prehaja od dokumentaricno ugotovljenih podatkov k neki bolj ali manj subjektivni celoti. Pri znanstveno zasnovanih biografijah, še bolj pa pri romaniziranih življenjskih ali celo pri

Kronika

Iz »Službenega lista«. »Službeni list« za Ljubljansko pokrajino št. 92 z dne 15. novembra 1941-XX objavlja navedbe Visoke komisarija: Določitev časa za zatemanje in spremembe učnega razporeda na filozofski fakulteti kr. univerze v Ljubljani ter objave: Pojasnilo k maksimalnim cenam za usnje in strojene kože ter maksimalni cenik št. 4.

Prenos trupel marseja Balba in njegovih junakov. S prestopo, a zato toliko globljo žalno svečanostjo so v nedeljo prenesli posmrtno ostanke marseja Balba in njegovih tovarišev z vojaškega pokopališča v Tripolisu v kriptu pokopališča v Hamandiju. Žalno slovesnostjo so med drugim prisostvovali guverner general Bastico, predstavniki vojskih in civilnih oblastev ter fašističnih organizacij v Tripolisu, zastopniki nemškega armadnega zbora v Afriki in oficirji vseh vrst orožja. Veljavni spovedi, ki je krenil s Trga zmage na pokopališče, so tvorili oddelki italijanskih in nemških oboroženih sil s prapori na čelu. Na pokopališču je škof mons. Facchinetti opravil žalne obrede, general Bastico pa je imel v segrajš nagovor.

NESTLE MOKO

ZA OTROKE DOBITE ZOPET V
DROGERIJI KANC
LJUBLJANA, ZIDOVSKA ULICA ŠTEV. 1

17 novih zveznih podtajnikov imenovan. »Uredbeni list Nacionalne fašistične stranke« objavlja odlok o imenovanju 17 novih zveznih podtajnikov. Med drugimi so imenovani fašisti Valter Prosperi, retri v Dalmaciji, Bruno Stefanini v Trstu, Orlando Orlandini na Reki in Erberto Casagrandi v Pulju.

Odčitke dveh rimskih palač pri Tarantu. V Leporanu pri Tarantu so pri nekem prekopavanju nedavno našli na ostanke dveh rimskih palač ob morski obali. Doslej so odkrili že nekaj dvorov z dobro ohranjenimi tlemi in zivobarvnimi mozaiki. Obe palači sta bili zvezani po dolgem koridorju, pokritem na izborn način tako, da je tvoril nadzvočno prekop. Odkritje, ki obeta zbirke rimskih dragocenosti obogatiti za nove redke primerke, je v strokovni javnosti vzbudilo živo zanimanje.

Reški škof pri papežu. V nedeljo dopoldne je papež v zasebni audienci sprejel reškega škofa mons. Camozzo.

PIJTE AROMA ČAJ

Najboljši nadomestek za ruski čaj. Dobi se v vseh boljših trgovinah!

Nepreobčutnost cest. Avtonomni zavod za ceste je v nedeljo objavil posebno posebno poročilo o državnih cestah, ki zaradi snežnih zametov za avtomobile niso prehodne. V seznamu je tudi odsek Bazovica-Reka, ki je prehodna samo s pomočjo verig, pri idriji pa odsek Col-Crni vrh, kjer je prehod za nedoločen čas prekinjen.

Sprememba okolišča pošte Ježica. Kraji Brod, Črnuče, Dobrava, Gmajna, Jeza, Nadgorica in Podboršt se izločijo iz okolišča pošte Ježica, ker so zasedeni po nemški vojski.

Nastop bolgarske plesne skupine v Rimu. V nedeljo je društvo za gojitve bolgarskih narodnih plesov priredilo v Invallidskem domu Princeze Piemontske v Rimu plesno matinejo, ki ji je prisostvoval tudi bolgarski poslanik. Na koncu prireditve je imel bolgarski poslanik kratek nagovor, v katerem je poudaril, da si društvo za gojitve bolgarskih narodnih plesov šteje v posebno radost in čast, da je njegova plesna skupina lahko nastopila pred vrliimi italijanskimi vojnimi invalidi, ter je izrazil iskreno občudovanje in hvaležnost bolgarskega naroda do italijanske vojske, ki se tako hrabro bori za zmago. Poslaniku se je v imenu vojnih invalidov v toplih besedah zahvalil sanitetni major prof. dr. Ambrosi.

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

vala, da usmeri izvoz lesa tudi preko Dubrovnika, Metkovića, Šibenika in Splita. V letu 1938. je bilo skozi pristanišča teh mest izvoženo po vrsti nad 145.000, skoraj 48.000, nad 42.000 in nekaj manj kakor 6000 ton lesa. Vse te številke pa so bile dosežene brez Madžarske, ki jo je Jugoslavija v pogledu izvoza precej zanemarjala. Ko bo sedanja vojna končana, bo potreba po lesu v svetu zelo narasla, da se popravilo razdejavanja, ki jih je vojna povzročila. Takrat bo gozdno bogastvo pokrajini, ki jih je Italija na novo pridobila, šele prišlo prav do veljave, s tem pa bo tudi Reka dobila mesto, ki ji med svetovnimi pristanišči gre.

Organizacija šolstva v novih albanških pokrajinah. Na osnovi predlogov, ki so jih izdelale komisije strokovnjakov, je prosvetno ministrstvo v Tirani začelo z organizacijo šolstva v pokrajinah, ki so bile na novo priključene Albaniji. V načrtu je ustanovitev osnovnih šol in otroških vrtcev v vseh večjih krajih, osnovnim šolam pa bo priključeni tudi 5. razred, ki ga v teh pokrajinah doslej niso poznali. V Prištini bo ustanovljena učiteljska, v Prizrenu in Tetovu gimnaziji, v Teji moška kmetijska šola, v Djakovici trgovska šola, v Tetovu, Cerkuvi, Debru, Gilaniju, Ferizovicu, Strugi in Gostivaru moške strokovne šole, v Prizrenu pa tudi ženska strokovna šola. Poslovala bosta tudi dva državna konvikta za dijakke, eden v Prištini, ki bo lahko sprejel 200 gojencev, in eden v Tetovu, ki bo imel prostora za 100 gojencev. Pouk na osnovnih šolah se je začel v ponedeljek, pričetek pouka na srednjih šolah pa bo proti koncu novembra.

Gospodinski dnevnik (koledar) 1942 s prilogo »Kaj naj danes kuhame« (20 lir) naročite pri Knjižarni Tiskovne zadruge, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3. Prijave se zaključijo 20. t. m. Naročite pravočasno, ker bo zaloga omejena. (—)

IZ LJUBLJANE

V megli

Mraz, ki je pritisnil v naše kraje v noči na petek, je že v ponedeljek popustil. Že se je naredila poledica in precej debele romanode tako, da je tvoril nadzvočno prekop. Odkritje, ki obeta zbirke rimskih dragocenosti obogatiti za nove redke primerke, je v strokovni javnosti vzbudilo živo zanimanje.

Reški škof pri papežu. V nedeljo dopoldne je papež v zasebni audienci sprejel reškega škofa mons. Camozzo.

Nepreobčutnost cest. Avtonomni zavod za ceste je v nedeljo objavil posebno posebno poročilo o državnih cestah, ki zaradi snežnih zametov za avtomobile niso prehodne. V seznamu je tudi odsek Bazovica-Reka, ki je prehodna samo s pomočjo verig, pri idriji pa odsek Col-Crni vrh, kjer je prehod za nedoločen čas prekinjen.

Sprememba okolišča pošte Ježica. Kraji Brod, Črnuče, Dobrava, Gmajna, Jeza, Nadgorica in Podboršt se izločijo iz okolišča pošte Ježica, ker so zasedeni po nemški vojski.

Nastop bolgarske plesne skupine v Rimu. V nedeljo je društvo za gojitve bolgarskih narodnih plesov priredilo v Invallidskem domu Princeze Piemontske v Rimu plesno matinejo, ki ji je prisostvoval tudi bolgarski poslanik. Na koncu prireditve je imel bolgarski poslanik kratek nagovor, v katerem je poudaril, da si društvo za gojitve bolgarskih narodnih plesov šteje v posebno radost in čast, da je njegova plesna skupina lahko nastopila pred vrliimi italijanskimi vojnimi invalidi, ter je izrazil iskreno občudovanje in hvaležnost bolgarskega naroda do italijanske vojske, ki se tako hrabro bori za zmago. Poslaniku se je v imenu vojnih invalidov v toplih besedah zahvalil sanitetni major prof. dr. Ambrosi.

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

Bodočnost Reke. Kakor poroča agencija »Današnja Italija«, ima Reka v novih razmerah vse pogoje, da se uveljavlja kot eno najpomembnejših središč za promet z lesom sveta. Ta razvoj bo pospešilo predvsem dejstvo, da se bosta Reka in Sušak spet stnila v eno samo luko in pa da Madžarska ves svoj prekomorski promet tudi usmerja čez Jadran. Z nedavnimi pridobitvami ozemlja je Madžarska postala uvaževanja vredna izvoznica lesa. Do lanskega leta je povprečen tovor lesa, ki so ga vkrcali na Reki, na Sušaku in Bakru, ki bodo poslej tvorili eno samo pristanišče, dosegel okrog pol milijona ton na leto. Bivša Jugoslavija pa si je mnogo prizade-

u— Rdeči križ zbira stare obleke. Pokrajinski odbor Rdečega križa v Ljubljani obvešča, da zbira v svojem oddelku za oblačila stare obleke, obutev, perilo, posteljino itd., namenjeno prisiljenim in ujetnikom. Darovi se sprejemajo pri oddelku za oblačila, ki posluje v poslopuj Delavske zbornice v Čopovi ulici št. 1, drugi vhod, pritličje, vsak dan od 9. do 12. ure. Telefon 21-23.

u— Pomoto pri ceni lipovega cvetja je v sobotni številki »Slov. narod« in v nedeljski številki »Jutra« napravil tiskarski škrat, ki se je najbrž za zimo hotel preskrbeti s prav poceni lipovim čajem. Namesto po 20 L kilogram, je bilo namreč tiskano, da je maksimalna cena letošnjemu suhemu lipovemu cvetju samo 3 L, kar so pa gospodinjice že itak gotovo same popravile. Klor ima iz teh dveh dnevnikov izrezane maksimalne cene za domačo zelenjavo in povrtnino na ljubljanskem živilskem trgu, naj torej številko 3 popravi v 20 L, kakor je razvidno tudi na vseh uradnih cenikih na živilskem trgu.

u— Zimski tečaj pri Sadjarski in vrtnarski podružnici Ljubljana I. V sredo 19. t. m. predava nadzornik g. Josip Strekelj o pripravah za načrtne setve in nasade povrtnine in o kolobarjenju v zelenjadnem malem vrtu ter o oskrbovanju vzmljene zelenjave. Začetek točno ob 18. (sleth) zvečer, Kmetijska predavalnica na I. dr. real. gimnaziji v Vegovi ulici. Vstop prost.

u— V počastitev spomina pokojnega prof. Vlad. Lapajne so darovali Proforsko društvo 100 lir, proforski zbor I. moške realne gimnazije 445 lir in učenci VII. c razreda 20 lir Podpornemu društvu I. moške realne gimnazije v Ljubljani.

u— Dve nesreči. Enoletni sinček posestnice Joško Gregorič iz Ambrusa je padel s klopi pri peči in si zlomil levoico. Precej hude poškodbe na glavi je dobil 44letni hlapec pri špediterju Turku. Na visoko naloženem vozu sedeč ni opazil, da se mora pripogniti in je zadel z glavo v streho skladišča. Oba ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Iz Novega mesta

u— Promenadni koncert. Zaradi spreminjenih odredb o prometu v nočnih urah se vsrjšo odslej promenadni koncerti godbe 24. petnotnega poika ob sobotah in nedeljah s pričetkom ob 18. ur. Koncerti se vsrjšo na Glavnem trgu pred rotovžem in to samo ob lepem vremenu.

u— Živinski sejem. Ponedeljkov redni živinski sejem je bil radi novo zapadlega snega mnogo slabše obiskan kakor poslednji sejni. Na sejmu so pogrešali živinorejse s kočevskih hribov in Gorjancev, katerim je bil prihod na sejem radi slabih prometnih zvez onemogočen. Skupno so kmetje pripeljali na sejem 510 prašičev. Cene so bile za prašiče do 3 mesecev 110 do 300 L, od 3 do 6 mesecev stare 300 do 500 L, od 6 do 8 mesecev 600 do 1000 L, pršutarji pa so bili po 9 do 12 L kg žive teže. Kupčija je bila prav dobra pri prašičih za rejo, dočim za pršutarje radi previsokih cen ni bilo kupcev.

u— Dijaška kuhinja. Novomeška dijaška kuhinja je imela doslej svoje prostore v šoli, ki je bila porušena na veliki petek ob bombnem napadu. V tedaj nastali zmedbi so okoličani tudi popolnoma oplenili prostore dijaške kuhinje in poleg večje zaloge živil odnesli vsi kuhinjsko opremo in ves jedilni pribor. Zaradi tega se je s pričetkom šolskega leta znašla dijaška kuhinja v izredno težavnem položaju, saj je bila brez svojih prostorov, brez opreme in brez živil. Vendar je mestna občina pravilno domnela izredno važnost nadaljnjega obstoja te človekoljubne ustanove in je stavila dijaški kuhinji na razpolago kuhinjo in jedilnico v prostorih mestne sirotišnice. Odbornikom dijaške kuhinje pa se je z brezmejno požrtovalnostjo in lastnimi žrtvami posretilo nabaviti vsaj najpomembnejšo kuhinjsko opremo in nujne zaloge živil. Na ta način je bilo omogočeno dijaški kuhinji tudi letno prirediti z delovanjem, vendar v omejenem obsegu, ker se v zavetišču radi majhne kuhinje mora kuhati v treh obrokih. V letošnjem šolskem letu je dijaška kuhinja lahko sprejela na hrano samo 23 revnih dijakov, ki plačujejo minimalni prispevek v živilih. Prejšnja leta je dijaška kuhinja prehranjevala letno 50 do 60 dijakov, v zimskih mesecih pa še 40 šolarjev. Tudi letos se je pojavil problem prehrane šolarjev, čigar rešitev pa je zelo otežena radi pretesnih prostorov in občutnega pomanjkanja živil. Vsekar pa bo nujno potrebno, da se vsaj za najoddaljenejši in najrevnejši šolarje uredi prehrana preko zime in je dolžnost meščanstva in okoliškega prebivalstva, da z denarnimi prispevki in z živili podpre človekoljubna prizadevanja odbornikov dijaške kuhinje in tako omogoči vsaj najbednejšim šolarjem nekoliko tople hrane preko zime.

u— Nov grob. Umrli je dobra mati ga. Marija Šarabonova. Pogreb drage rajnice bo v sredo ob 15. iz kapelice sv. Frančiška na Žalah k Sv. Križu. Pokojni blag spomin, žalujočim svojem naše iskreno sožalje!

u— Umrli je dne 14. X. 1941 dijak VII. razreda Dušan Jageman iz Ljubljane. Vsem sorodnikom, ki se nahajajo po bivši Jugoslaviji, sporoča to v vednost rodbina široj-Jageman. (—)

Danes 'Veseli teater' ob 1/2 19.

u— Nemška narodna skupina v Ljubljani opozarja tem potom vse za izselitev v Nemški Rajh upravičene osebe, da je zadnji termin za vložitve izseljenjske izjave kakor tudi premoženjske prijave nepreklicno v četrtek, dne 20. t. m., in sicer je treba oddati te izjave na pristojnem občinskem uradu v predpisanih uradnih urah. Podaljšanje termina, o katerem se je pomotoma govorilo, ne pride v poštev.

u— Vokalno plesni koncert, ki je bil napovedan za drevi v frančiškanski dvorani, je preložen iz tehničnih razlogov na pričetek prihodnjega tedna.

bo nadaljevala tako uspešno začeto delo. Sedaj pripravlja Surkovo »Pesem s cest«, kot tretjo predstavo pa namerava dati v slovenščini Wernerjevo priljubljeno igro »Na ledeni plošči«.

Našim rojakom v Sarajevu želimo pri tem plemenitem prizadevanju mnogo uspeha.

Nemška književnost in vojna. Josef Nadler piše v članku »La guerra e la letteratura tedesca« (v Corriere Padano) med drugim: »Vsa nemška književnost od 1. 1918 do 1938 je v jedru vojna literatura. V nji se je določil in utrdil pogled na vojno tako, kakršna je v resnici, z vsemi slabostmi in vsemi mogočimi vidiki. Nemška literatura v tem razdobju je s svojim opisovanjem preteklosti in s prizadevanjem, da bi dosegla bodočnost, ustvarila neločljivo skupnost med vojnama 1. 1914 in 1940 in razvila čustvo in zavest ene same, v sebi enotne generacije, ki se je 1. 1918 — ne da bi bila premagana — umaknila z bojišča in se nanj zamogovito vrnila 1. 1939 in 1940. V tem je predvsem pomen zanimive knjige Kurta Zesla »Vojna in književnost«, ki jo je pisec končal v maju 1940, v enem izmed kulminacijskih trenutkov druge evropske vojne, ki samo nadaljuje, popravila in zaključuje prvo. Med tu zastopanimi pisatelji so mnogi, ki so se bojevali v prvi in drugi vojni. Knjiga vsebuje glasove devetnajstih pisateljev, ki so padli ali umrli, ne da bi bili doživeli izpolnitve svojih želja. 58 živih pisateljev je zastopanih v knjigi z odlomki svojih del... Knjiga združuje še enkrat v znamenju literature dve vojski, ki sta se skupno borili v prvi evropski vojni: avstrijsko in nemško in razvija pred nami

vojne trume, v katerih Avstriji in Nemci iz Sudetov, od Rena, iz Saksonske nosijo enake kelne čelade in zmagujejo pod isto zastavo... Pisec sklepa svoje poročilo z besedami: »Bodočnost bo pokazala, da sta vojna in literatura v večji in živahnejši meri kakor kdaj prej dva svetovna senzacija, ki vplivata drug na drugega.«

Francesca De Sanctis »Storia della letteratura italiana«, eno najznamenitejših, danes že kar klasičnih del te vrste, je izšla v prvem celotnem nemškem prevodu v znanstveni Krönerjevi zbirki. Opremljena je z uvodno študijo prof. Schalka o De Sanctisu in njegovem pomenu za italijansko literarno zgodovino in za razvoj estetskih študij v Italiji.

Ignazio di Lolola, generale di Cristoforo, je naslov zanimivi življenjski študiji po največjem predstavljitelju protireformacije. Spisal jo je Igino Giordani in je pravkar izšla pri Palaniju v Firencah.

Verdi v slikah. Pisec največje in najpomembnejše biografije skladatelja Giuseppe Verdija, Carlo Gatti, je sestavil originalno zasnovano knjigo »Verdi nelle immagini« (Verdi v slikah). Avtor je zbral in kronološko razvrstil vse ikonografske gradivo o nemrtnem skladatelju ter tako s sliko prikazal njegovo življenje od otroških let do smrti. V knjigi je objavljenih okrog tisoč slik.

O francoski Tretji republiki in nje zlomu v sedanjih vojni podobno in kompetentno razpravlja eden najboljših poznavalcev Francije me italijanskimi publicisti G. A. Castellani in pravkar izšla knjigi »Vita e morte della Terza Repubblica«.

Iz Trsta

Trikat dvoječki. Prefekt je iz Ducevega sklada podelil Maksimilijanu Kerinu nagrado 700 lir za dvoječka Bianco in Stello, Staliu Matteu nagrado 600 lir za dvoječka Gianzaria in Mario Luiso in Francu Lovrenčiču z Doberdoba 800 lir za dvoječka Bruna in Eno.

Maksimalne cene vina. Pokrajinski odbor za kontrolo cene je odredil, da od 18. novembra dalje veljajo v Trstu naslednje cene vina normalnega konzuma z 10 stopinjami: v prodaji od grosista detajistu, franko skladišče, 350 lir hl, v prodaji detajistu v posodo odjemalca 3.85 lir liter, konzumentu pri točilnici 4.40 lir s pribitkom postrežnine, kakršna je določena za kategorijo lokala. Liter vina v steklenicah stane v detajistovi prodajalni 4 lire liter s pogojem, da se steklenica prazna vrne. Cene vin, ki so močnejša od 10 stopinj, se avtomatično zvišajo za 0.25 lire za liter na vsako stopinjo nad 10.

Smrt železniškega veterana. V Nabrežini je umrl v visoki starosti 92 let najstarejši Nabrežinec, upokojeni železničar Jože Pavšner. Bil je dober, ljubezniv mož, skrben o družini, pa veder, zmerni razigran družabnik. Dolgo vrsto desetletij je kot talentiran godec sodeloval pri domači godbi na pihala in pri orkestru. Pogreb, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležila ogromna množica občinstva, je zgovorno izpričal, kako priljubljen je bil pokojnik med narodom. Nabrežinska godba je svojega zaslužnega člana spremlila na njegovi zadnji poti s žalostinkami, ki so vsem prisotnim segle v srce.

Iz Goriške pokrajine

Umrli so v Gorici 95-letna zasebnica Terezija Kompare, vdova Merčič, 2 meseca star Lucijan Marvin, 91-letna zasebnica Urška Škorjanc, vdova Kračević, 77-letna zadrž. Marija Marc, vdova Fajt, 31-letni uboječ Alojz Kolenc, 67-letni kramar Jakob Petričič, 6-letni Ivan Kvek, 8 mesecev star Bernard Kerševan in 61-letni telegrafski delavec Josip Jug. Poročili so se par mehanik Marko Vižin in zasebnica Marija Tomazič, krojač Josip Sosol in zasebnica Pavla Roglič, vdova Štolfa, kmečki posestnik Leonard Justulin in zasebnica Evgenija Gregorič, fotograf Josip Obljubek in fotografka Marija Černe, krojač Herman Ušaj in šivilja Avgusta Venturini, na oklicih pa so par jelavec Anton Rutar in šivilja Marija Prinčič, delavec Ciril Blitnik in delavka Ana Di Lenardo, kmečki posestnik Aleksander Bizaj in zasebnica Alojzija Kristancič.

Burja s snegom je v petek zjutraj obiskala vso našo pokrajino, tako da niti mestu samemu ni prizanesla. Kolikor se listje z dreveja še ni osulo, ga je silni piš pobral po vseh parkih in vrtovih do golega. V višjih predelih pokrajine je močno snežilo, tako da so se pobelili vrhovi okrog Postojne, Vipave in Tolmina.

Z Gorenjskega

O nemškem državljanstvu, ki ga pridobijo bivši jugoslovanski državljani, nemške ali sorodne krvi, pravi celovški dnevnik, da se ta pridobitev lahko v 10 letih preklicuje. Preklic izvrši državni notranji minister v sporazumu z državnim vodjo SS, ki je obenem državni komisar za utrjevanje nemštva. Preklic nemškega državljanstva se izvrši z dopisom ali z javnim razglasom. Preklic velja tudi za ženo in mladoletne otroke, kolikor izjemoma niso izzeti. V zasedenih pokrajinah bodo stroški za listine in domovnice uočišeni s podrobnejšo odredbo notranjega ministra.

Da bi bil nemški tujski promet na primerni kulturni stopnji, je bil za ravnanje kulturnega odseka pri nemški državni tujsko-prometni zvezi postavljen Erik Graf. Pri vsaki deželni tujsko-prometni zvezi je imenovan še poseben kulturni referent, čigar služba je častna. Njegova naloga je, paziti, da bodo vse prireditve pri tujsko-prometnih ustanovah — še zlasti glasba, gledališče in predavanja v kopališčih in zdraviliščih kakor tudi na razstavah — na dostojni kulturni stopnji. Preprečevati mora neprimerno reklamo in zidavo, ki ni v skladu s krajevnimi razmerami. Varovati mora tudi stare sege in navade ter paziti, da bodo gostišča in prenočišča okusna. Prednost imajo jedi in pijače, ki so običajne v posamezni pokrajini.

Otroci iz Mežiške doline na Bledu. Ta teden se pripelje 50 otrok iz Mežiške doline na Bled, pravkar zaključenega posebnega tečaja nemških otroških vrtin. Hitlerjeva mladina iz Mežiške doline je morala poskrbeti za nove obleke teh otrok.

Nova imena ulic in trgov v Kranju. Dosedanji Glavni trg v Kranju se imenuje po Adolfu Hitlerju, Trg Prestolonaslednika Petra pa po Horstu Wesselu. Prekrsčene so tudi druge ulice in ceste, enako

kraji v predmestju. Primskovo se zdaj imenuje Falkendorf, Huje se zdaj Am Hang, Stružovo pa Am Strand. Nova cesta na imena so napisana črno na belih tablah.

V gorenjski loviški prihajajo zdaj na lov tudi razni lovci s Koroškega. Vršijo se skupne brakade. Poročevalec celovškega dnevnika pravi, da je zdaj uvedeno strožje lovsko pravo in da je žeteli, da bi se lovišča čim bolj zaščitila in da bi se odstrel še omejil.

Nesreče. V kamnolomu v Kokrski dolini ja padel težak kamen delavcu Janezu Oražmu iz Gmajne na nogo in mu jo hudo poškodoval. Posestniku in gostilničarju Mihaelu Berčetu iz Lašj v Seški dolini je cirkularka odrezala kos desnice in dva prsta. Oba poškodovanca so prepeljali na Golnik. V Trzinu je po daljšem trpljenju umrl tovarniški delavec Peter Perko, star 73 let.

Iz Spodnje Štajerske

»Kratko zgodovinsko potovanje po spodnještajerski deželi« je napravil v ponedeljek dr. Hans Pirchegger v mariborskem dnevniku. Opisuje nemški značaj posameznih krajev, o katerem pravi, da se v 23 letih ni dal odpraviti. O odhodu Kočevjarjev pa razpravlja v

SPORT

Kdo daje denar za sport?

Kako si drugod po svetu pomagajo pri financiranju sportnega delovanja

Čitamo in objavljamo, ker smatramo, da to vprašanje vsaj pri nas še nikoli ni bilo načeto s prave strani, tudi za naše čitatele naslednji članec o financiranju sporta v Evropi:

Sport dandanes ni več privilegij bogatašev, temveč ga izvršujejo vedno naraščajoče množice državljanov obojega spola iz vseh slojev naroda. Sport je večinoma tudi povsod pod nadzorstvom ali celo popolnoma pod vodstvom državne uprave.

Kljub temu pa državne pocpore v splošnem nikjer niso tako izdatne, kakor bi se mislilo. Povsod se mora sport vzdrževati tudi z lastnimi sredstvi, to je s prispevki posameznih sportnikov ali pa iz drugih virov, kakor so zbirke ali loterije, prirejene o priliki posebnih sportnih dogodkov.

Pri nekaterih narodih so se za financiranje sporta poslužili še tretjega sredstva, in sicer sportnega totalizatorja, ki je prinesel nenavadno lepe uspehe. Ta način zbiranja denarja za sport je uveden na primer na Finskem, na Švedskem in tudi v Švici.

Na Finskem so imeli pred nedavnim 1.700.000 finskih mark presežka v dobro sportu. Milijonska vsota je bila razen tega iz istih virov določena za izboljšanje in izgraditev sportnih prostorov.

Razveseljivi uspehi tega načina financiranja sporta — tudi na Švedskem in v Švici — so privedli tudi Norveško do sklepa, da je uvedla sportni totalizator.

V Nemčiji je prispevek države prav tako premajhen, da bi lahko vzdrževal ogromen organizacijski aparat, še manj pa finančni vzdrževanje številnih sportnih naprav. Sredstva zbirajo v te namene v veliki večini sportniki sami, bodisi neposredno s prispevki ali z dohodka od sportnih prireditelj, loterij in podobnega. V njihovem proračunu, ki se suče okrog 9 milijonov mark, je samo ena osmina, torej nekaj več kakor en milijon dohodkov dodeljeno iz državne blagajne.

Tudi pri narodih, kjer je sportno delovanje oživel razmeroma pozno, prispevajo države velike vsote, da bi sportne organizacije lažje vzdrževale prizadevanja za doseg svojih ciljev. V Bolgariji je bilo na primer dodeljenih 850.000 levov za grajenje sportnih prostorov, v Španiji pa je lahka atletika dobila 170.000 pezov subvencije, od katerih jih bo okrog 50.000 dodeljenih posameznim društvom, ostanek pa bo porabljen za gradnjo stadionov in drugih sportnih naprav.

Sport zahteva velike žrtve, če hoče imeti uspehe; kakor v vsaki drugi panogi narodnega udejstvovanja velja tudi za to, da same žrtve brez sredstev niso zadostne.

Čitamo še...

O tekmah v hrvatskem prvenstvu

Več kakor teden dni smo morali čakati, da smo izvedeli še za četrti rezultat VI. kola prvenstvenih tekem v hrvatskem državnem razredu, tako da imamo sedaj pred seboj popolno sliko prvenstvene tabele po končanih šestih tednih. Pristaviti je treba, da je vse te termine nastopala samo zagrebška Concordia, ostala večina klubov pa ima za seboj po pet tekem, medtem ko so južnejši klubi, predvsem onadva iz Mostarja in Zemuna, precej v zaostanku. Četrta tekma, ki smo jo omenili uvodoma, je bila odigrana v Zemunu, in sicer med domačo Victorijo in sarajevskim Saškom, ki je ne pričakovano zmagal z 2 : 1. V zvezi s tem izidom se je Sašek povzpela na četrto mesto v tabeli, ki mu ga je moral izprazniti zagrebški Hašk, edini od zagrebških klubov, ki ni med najboljšimi tremi iz državnega razreda. V volstvu je slej ko prej Gradjanski z boljšo razliko golov pred Concordijo.

Izbrana slovaška ekipa boksarjev se je po prvem srečanju v Barlju ustavila na povratku še v Forliu in tamkaj se enkrat pomerila svoje sposobnosti z najboljšimi italijanskimi boksarji. Poskus ni uspel in Slovaki so tudi ta dvoboj izgubili več kakor izdatno z 1 : 3.

Rumunska nogometna zveza pripravlja za prihodnje leto velik mednarodni spored. Tako nameravajo Rumuni igrati dvakrat zdoma, in sicer proti Nemčiji v Berlinu in proti Slovakom v Bratislavi, na domačih tleh pa hočejo nastopiti proti Italijanom, Hrvatom in Bolgarom.

Nemški prvak v hitrostnem drsanju in bivši evropski prvak Karel Wazulek z Du-

naja je bil ranjen v boju na vzhodni fronti. Wazulek je zadela krogla v koleno in se zdaj zdravi v nekem lazaretu v notranjosti države.

Označevanje nogometnih igralcev z nabhrtimi številkami od 1 do 11, ki so ga najprej uvedli Švedi v mednarodni tekmi proti Nemčiji v Stockholmu, so zdaj izvedli tudi v italijanskem nogometu. Pri igrah prvorazrednih moštev v Italiji je ta novotarija zadela povsod na odobravanje, ker si gledalci lažje zapomnijo posamezne igralce po številkah kakor po imenih. Vse tako kaže, da bo ta novost polagoma prodrla tudi na druga nogometna igrišča.

Eden najbolj znanih bolgarskih nogometašev, neki Karludžev, ki igra v sofijskem FK 1913, si je za svoj najvažnejši dan v življenju, ko je prestopil v zakonski brlog, izbral nogometno igrišče. Slovesnost je minila po vseh predpisih pred ogromno množico gledalcev na sredini nogometnega igrišča. Po končani poroki so svahte med sviranjem godbe odšli s prostora, srečni ženini pa je takoj nato spet začel tekati za žogo.

V švedskih lahkotletskih krogih se mnogo govori o kaznovanju slavnega atleta Gundarja Hägga, ki zaradi kazni do 1. julija 1942 ne bo smel startati. Strokovnjaki so mnenja, da bo Hägg ves ta čas izbral za skrben trening in bo po prestani kazni prišel na teren še v mnogo boljši formi, kakor ga je zapustil. Ker mu kazen poteče sredi leta, bo imel potem v drugi polovici 1. 1942. še dovolj prilike, da se izkaže. Tudi tolažba!

Službeno iz LZSP. Gimnastika za tekmovalce bo, kakor smo že objavili, na III. drž. srečanju za Bežigradom o ponedeljk. sredah in sobotah pod vodstvom tekmovalca Nedoga.

E. I. A. R. — Radio Ljubljana

Parliamo l'italiano

Schema della XXI. lezione che verrà tenuta dal dott. prof. Stanko Leben mercoledì, 19 novembre 1941-XX, ore 19.00.

Tu natisnjeno besedilo je samo ključ za vse one, ki sledijo pouku italijanske po radiu. Italijanske ure so na sporedu ob ponedeljkih, sredah in petkih, vedno ob 19. zvečer.

LEZIONE VENTESIMA PRIMA

La pazienza

Due contadine, Caterina e Margherita se n'andavano insieme in città. Ciascuna di esse portava sul capo una grande cesta piena di legumi che volevano vendere al mercato. Il loro carico era assai pesante ed esse ben presto diventavano stanche. Margherita, la più giovane e la più forte, cominciava a lagnarsi: «Io non posso andar più oltre», diceva, «sotto il mio carico». «Caterina, invece, non faceva udire la menoma lagnanza. Margherita ne era assai stupita e: «Perché», chiede alla compagna, «non ti lagni tu pure?». Tu sei meno forte di me, e la tua cesta è pesante quanto la mia». «Gli è», risponde Caterina, «che ho messo fra i miei legumi un'erba che rende il mio carico leggero». «Quale erba?», chiede Margherita. «L'erba della pazienza», risponde Caterina.

La pazienza è un'erba eccellente, ma non cresce in ogni giardino, andare; andarsene me ne vado te ne vai se ne va ce ne andiamo (ce n'andiamo) ve ne andate (ve n'andate) se ne vanno me ne andavo (me n'andavo) te ne andavi (te n'andavi) se ne andava (se n'andava) ce ne andavamo (ce n'andavamo) ve ne andavate (ve n'andavate) se ne andavano (se n'andavano); me ne sono andato, -a te ne sei andato, -a se n'è andato, -a ce ne siamo andati, -e ve ne siete andati, -e se ne sono andati, -e

Esercizio

Traducete: Vsi vidijo tuje napake (il difetto) in ne lastnih. — Nikoli nistem požel (desiderare) tujega blaga (la roba). — Vsakdo (ciascuno) ljubi svojo lastno družino. — Trgovci (il negoziante) zapirajo svoji trgovine (la bottega) ob nedeljah in praznikih (il giorno di festa). — Ali je ta doza za cigarete (il portasigarette) tvoja? Ni moja, bratova je. — Tvoje prijateljstvo (l'amicizia) mi je draga, njegovo še dražje. — Hmelj (il luppolo) daje pivu njegovo grenkobo (l'amaro) in njegov vonj. Kako gre tvojim domačim? — Moje in tvoje dolžnosti (il dovere) so lahke v primeri z (in confronto di) njegovimi. — Vsaka de-

Radio Ljubljana

Sreda, 19. novembra 1941-XX

Ob 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Operetna glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Koncert kvarteta Jožek. 12.35: Ambrosianov trio. 13: Napoved časa, poročila v italijanski. 13.15: Komunikle glavnega stana Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Orkester Cetra pod vodstvom mojstra Barzize. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Pestra glasba, pod vodstvom mojstra Petralla. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Slavnostni valčki. 17.35: Koncert Ljubljanskega komornega dueta (Trost, Flajs). 19: Tečaj italijanske, poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pesmi in melodije. 20: Napoved časa, poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.40: Koncert ritmično simfoničnega orkestra Cora. 21.35: Moderne pesmi — orkester pod vodstvom mojstra Zeme. 22.10: Godba policijskega zbora pod vodstvom mojstra Marchesinla. 22.45: Poročila v italijanski.

REKORD

Dva mlada žida sta našla kolobar sira in sta se domenila, naj bo tistega, ki se bo najbolj debelo zlagal.

Prvi: »Pri nas doma imamo kokoši in ta nese namesto jajc kar omelete.«

Drugi: »To ni nič! Jaz sem slisal ribo, ki je pela napev iz Prodane neveste.«

Prvi: »Tudi to ni nič! Imamo v vasi prašiča, ki poje kakor petelin!«

Lažeta in lažeta in se ne uženeta. Pride rabin in ju okrega: »Otroka, ni lepo, da tako lažeta; jaz služim štirideset let Bogu pa se nisem niti enkrat še zlagal!«

In tedaj se zedinila: »Dajva mu sir. Tako debelo se midva ne znava lagati.«

USODA SE OBRAČA

Generalni ravnatelj velikega hotelskega koncerna si je ogledoval poslovanje v hotelu in pri tem zadel na mrkologlega moža, ki je zlovoljno pomlaval krožnike. Generalni ravnatelj je pristopil k njemu, ga prijazno potrpeljal po rami in rekel:

— Ej, vi, le pogum! Tudi jaz sem začel kot pomlaval krožnikov in danes sem generalni ravnatelj.

Nakar je mož hladno odvrnil:

— Vidite, jaz sem pa začel kot generalni ravnatelj in sem danes pomlaval krožnikov.

Tretji seznam oseb, ki se preselijo v Nemčijo

Pobotni urad za dolgove in terjatve pri Visokem komisariatu v Ljubljani objavlja III. seznam oseb, ki so zaprosile za preselitev v Nemčijo na podlagi italijansko-nemškega sporazuma. Ta tretji seznam obsega 208 izselnikov. V naslednjem prinašamo prvo polovico oseb iz tega seznama, ki imajo vsi bivališče v Moziju (v oklepaju leto starosti in kraj rojstva):

Bauer Ferdinand, sin Franca (22 let, Mozelj); Bauer Florijana, hči Franca (29 let, Mozelj); Bauer Marija, hči Ivana (64 let, Mozelj); Kobettitsch Josipina, hči Josipa (24 let, Mozelj); Kobettitsch Josip, sin Josipa (26 let, Mozelj); Kobettitsch Stefanija, hči Ivana (53 let, Spodnja Nem. Loka); Lorettitsch Peter, sin Ivana (50 let, Mozelj); Wuchte-Lorettitsch Alojzija, hči Jurija (38 let, Sporeben); Lorettitsch Marija, hči Petra (8 let, Mozelj); Lackner Mihael, sin Mihaela (64 let, Mozelj); Ruppel por. Lackner Alojzija, hči Mihaela (60 let, Mozelj); Lackner Marija, hči Mihaela (19 let, Mozelj); Lackner Mihael, sin Mihaela (32 let, Mozelj); Schemitsch-Lackner Hedvika, hči Franca (20 let, Vedreng); Kurre Edvard, sin Jakoba (40 let, Mozelj); Stonitsch por. Kurre Marija, hči Mihaela (37 let, Spodnja Nem. Loka); Kurre Marija, hči Edvarda (15 let, Mozelj); Kurre Edvard, sin Edvarda (12 let, Mozelj); Kurre Ivan, sin Edvarda (10 let, Mozelj); Kurre Franc, sin Edvarda (7 let, Mozelj); Kurre Lili, hči Edvarda (1 leto, Mozelj); Lackner Maksim, sin Andreja (40 let, Mozelj); Lackner Maksim, sin Maksima (14 let, Mozelj); Lackner Friderika, hči Maksima (12 let, Mozelj); Lackner Ernest, sin Maksima (11 let, Mozelj); Ostermann Henrik, sin Josipa (33 let, Mozelj); Kobettitsch-Ostermann Marija, hči Josipa (28 let, Mozelj); Ostermann Raphael, sin Henrika (8 let, Mozelj); Ostermann Herrik, sin Henrika (2 let, Mozelj); Ostermann Marija, hči Henrika (1 leto, Mozelj); Lackner Alojzija, hči Ivana (49 let, Mozelj); Lackner Ivan, sin Ivana (44 let, Mozelj); Meditz por. Lackner Marija, hči Franca (35 let, Spodnja Nemška Loka); Lackner Ernest, sin Ivana (16 let, Mozelj); Lackner Marija, hči Ivana (5 let, Mozelj); Staudacher Jakob, sin Jakoba (71 let, Remergrund); Skender-Staudacher Neža, hči Josipa (68 let, Mozelj); Sterbenz Josip, sin Ivana (43 let, Mozelj); Rauch Peter, sin Petra (58 let, Mozelj); Malchin por. Rauch Marija, hči Ivana (40 let, Gor. M. v. v.); Rauch Ernest, sin Petra (19 let, Mozelj); Rauch Marija, hči Petra (18 let, Mozelj); Rauch Josip, sin Petra (15 let, Mozelj); Rauch Ema, hči Petra (10 let, Mozelj); Persche Marija, hči Franca (41 let, Mozelj); Persche Josip, sin Franca (28 let, Mozelj); Persche Lucija, hči Jurija (65 let, Mozelj); Bauer Marija, hči Petra (70 let, Mozelj); Bauer Ivan, sin Ivana (38 let, Mozelj); Rom por. Bauer Terezija, hči Rudolf (28 let, Gor. Nem. Loka); Bauer Marija, hči Ivana (4 leta, Mozelj); Bauer Valter, sin Ivana (2 leti, Mozelj); Bauer Adolf, sin Ivana (1 mesec, Mozelj); Kral Stefanija, hči Josipa (29 let, Mozelj); Kral Magdalena, hči Jurija (57 let, Mozelj); Kral Rudolf, sin Josipa (27 let, Mozelj); Kurre Friderika, hči Ivana (21 let, Mozelj); Kurre Marija, hči Ivana (48 let, Rajhenau); Maudin por. Kofler Marija, hči Jakoba (54 let, Ograja); Kofler Hilda, hči Josipa (19 let, Mozelj); Kofler Josip, sin Josipa (23 let, Mozelj); Kofler Marija, hči Josipa (10 let, Mozelj); Bauer Franc, sin Franca (35 let, Mozelj); Lorettitsch Josip, sin Petra (42 let, Mozelj); Lorettitsch Peter, sin Petra (39 let, Mozelj); Kurl Ivan, sin Petra (54 let, Kočevska Reka); Klime por. Kurl Marija, hči Ivana (54 let, Kočevska Reka); Kurl Valentin, sin Ivana (18 let, Kočevska Reka); Kurl Friderika, hči Ivana (13 let, Kočevska Reka); Verderber Josip, sin Mihaela (56 let, Mozelj); Sperkovitsch-Verderber Ursula, hči Mihaela (56 let, Lode); Verderber Rudolf, sin Josipa (19 let, Mozelj); Verderber Marija, hči Josipa (17 let, Mozelj); Verderber Frida, hči Josipa (16 let, Mozelj); Verderber Emilia, hči Josipa (14 let, Mozelj); Verderber Franc, sin Josipa (12 let, Mozelj); Verderber Ferdinand, sin Josipa (10 let, Mozelj); Verderber Jera, hči Josipa (1 leto, Mozelj); Schleimer Ferdinand, sin Jurija (50 let, Remergrund); Lackner por. Schleimer Marija, hči Ivana (41 let, Prerigel); Schleimer Marija, hči Ferdinanda (14 let, Mozelj); Schleimer Ema, hči Ferdinanda (13 let, Mozelj); Schleimer Ernest, sin Ferdinanda (12 let, Mozelj); Schleimer Ivana, hči Ferdinanda (6 let, Mozelj); Michitsch Ivan, sin Ivana (33 let, Dolenja vas); Arko por. Michitsch Lina, hči Filipa (31 let, Dolenja vas); Michitsch Josipina, hči Ivana (8 let, Mozelj); Michitsch Oton, sin Ivana (6 let, Mozelj); Michitsch Herlinda, hči Ivana (2 leti, Mozelj); Stimpfel Andrej, sin Petra (76 let, Stara Zagra); Stimpfel Matej, sin Andreja (36 let, Mozelj); Rump por. Stimpfel Josipina, hči Mihaela (32 let, Mozelj); Stimpfel Helmut, hči Matije (2 meseca, Mozelj); Hutter Josip, sin Matije (77 let, Mozelj); Göstel Marija, hči Mihaela (71 let, Koprivnik); Rom Rudolf, sin Jurija (49 let, Remergrund); Göstel por. Rom

Alojzija, hči Josipa (45 let, Gor. Nem. Loka); Rom Rudolf, sin Rudolfa (16 let, Remergrund); Rom Ana, hči Rudolfa (13 let, Remergrund); Rom Alojzija, hči Rudolfa (11 let, Remergrund); Rom Marija, hči Rudolfa (6 let, Remergrund).

Drugi del III. seznama objavimo v prihodnji številki. Morebitni upniki zgoraj naštetih oseb morajo svoje terjatve prijaviti Visokemu komisariatu, Pobotnemu uradu za dolgove in terjatve v Ljubljani, Rimski trg, v dveh tednih od dne objave tega seznama v »Službenem listu«, to je do 26. t. m.

Naše gledališče

DRAMA:

Sreda, 19. nov.: Boter Andraž, Red Sreda. Začetek ob 17.30.

Cetrtek, 20. nov.: Dva bregova, Red Cetrtek. Začetek ob 17.30.

Petek, 21. nov.: Bog z vami, mlada leta. Premiera. Red Premierski. Začetek ob 17.30.

Sobota, 22. nov.: Zaključena predstava za Dopolavoro. Začetek ob 14.30. Dom. Red B. Začetek ob 17.30.

Zanimiva predelava dubrovniške klasične komedije, ki jo je napisal Marin Držić, »Dundo Maroje«, je prišla na naš oder pod naslovom »Boter Andraž« z Vladimirjem Skrbinskom v naslovni vlogi. Igro je predelal in lokaliziral ter prevedel v slovenščino, (ki jo je pisal baročni pisatelj Janez Svetokriški) prof. Rupel. V izvrstno pogoden lik nastopajo z velikim uspehom VI. Skrbinešek, Jan, Cesar, Stupica, Vida Juvanova, Rakarjeva, Starčeva, Remčeva, Peček Bratina, Ratzresen, Tiran, Presetnik in Brezigar. V inscenaciji in režiji inž. arh. B. Stupice ima delo na našem odru živahen uspeh. Kdor želi preživeti resnično zabaven večer, naj ne zamudi te predstave.

Leskovec, avtor drame iz beraškega življenja »Dva bregova« je podal v svojem delu vzdružje beraških brigov, okolje izgubljenih ljudi in mestnih breznic. Glavna nit v dejanju je hrepenenje dekleta Rone po boljšem in lepšem življenju. V glavnih vlogah Severjeva, Cesar, Gregorin, Jan, Nablocka in Milan Skrbinešek. Režiser prof. Šest.

Ančka Levarjeva bo nastopila prvič v tekoči sezoni v glavni ženski vlogi v veseligrigi Oxiila in Camasia »Bog z vami, mlada leta« (Addio Giovinetta). Ljubezniva trijejanška komedija iz življenja mladega študenta v Torinu, njegovo ljubezensko zgodbo in okolje, v kateri se dogaja. Igra je pisana s pristno italijansko lahkotnostjo in temperamentom ter doberno mero humorja in čustvenosti. Glavno moško vlogo bo igral Kralj. Režiser prof. Šest. Petkova predstava bo za red Premierski.

OPERA:

Sreda, 19. nov.: Rigoletto, Red B. Začetek ob 17.

Cetrtek, 20. nov.: Rigoletto, Red A. Začetek ob 17.

Petek, 21. nov.: Netopir. Dijaška predstava. Izven. Znižane cene. Začetek ob 16.

Sobota, 22. nov.: Madame Butterfly. Premiera. Red premierski. Začetek ob 17.30.

K velikiemu uspehu Verdieve opere »Rigoletto« sta pripomogla nosilca glavnih partij Ribičeva v partiji Gilde in Primožič kot Rigoletto. Učinkovito partijo vojvode Mantuanskega poje Manoševski, Madaleno — Španova, Sparafucila — Lupša, Monterona — Pugetlj, sodelujejo še Poličeva, Stritarjeva, Sladoljev, Dolničar in Kos. Dirigent D. Žebre. Režiser R. Primožič, koreograf Golovin. Muzikalno in igralsko dogajanje podana opera je vselej izvrstno obiskana, kar priča o njeni priljubljenosti in kvaliteti predstave.

Opazarjamo na dijaško predstavo Strausove opere »Netopir«, ki bo v petek dne 21. t. m. ob 16. uri po zelo znižanih cenah. V glavnih partijah: Ivančičeva, Ribičeva, M. Sancelin, B. Sancelin, Manoševski, Anžlov, Sladoljev, Zupan in Frelih. Dirigent D. Žebre, režiser E. Frelih, koreograf B. Pilato.

Pod taktirko dirigenta N. Stritofa in v novi režiji Cirila Debeveha, komo slišali v soboto dne 22. t. m. Puccinijevo japonsko opero Madame Butterfly s Heybalovo v naslovni partiji, Franciom in Jankom v glavnih moških partijah ter Kogejevo kot Suzuki. Opero bodo peli v inscenaciji, ki jo je imela Kraljeva Rimska opera na svojem gostovanju v Ljubljani. Insencator Alfredo Furiga.

Mali oglasi

Stroji

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Filatelija

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Pisalni stroj

»Remington«, zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. Beethovnova ul. 14-III, vrati: 29. 19203-29

Filatelisti, pozor!

Najpogostejše kupite in vnovčite znamke vseh končin od poslednjih okolijskih znamk v knjižnici Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6. 1919-39

Službodo

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Postrežnico

pošteno in urno, sprejemem. Kralj Štefan, Tyrševa cesta 55, Ljubljana. 19183-1

Brivskega

pomočnika dobro, mlado moč, sprejemem. Kralj Štefan, Tyrševa cesta 55, Ljubljana. 19183-1

Prodaj

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Železno posteljo

zložljivo, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19193-6

Železne peči

2 veliki Lutz in 2 mali, ter dva trikotna, poceni na prodaj. Generator delavnice, Tyrševa 13 (Figovec, levo dvorišče). 19189-6

Sportni vozček

zelo dobro ohranjen, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19201-6

Sportni vozček

moderen, skoraj nov, ugodno napravljen. Cevlar Savič, Novi trg 5. 19197-6

Prodaj

sesalec za prah, mizo, stol, k. slike, železno posteljo in razno, t. v. m. Beethovnova ul. 14-III, vrata 29. 19204-6

Kupim

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Pohištvo vseh vrst

šivalne stroje in druge praktične uporabne predmete, stalno kupuje in prodaja Nova trgovina »OGLED«, Metni trg 3. 18998-7

Kodak-Retino

Model 2 ali 3 kupim. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Retina«. 19183-7

Radio

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Radioaparati

znamke »Siera«, poceni na prodaj. Celovška c. 55-I. 19192-9

Kolesa

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Damsko kolo

popolnoma ohranjeno, prodam ali zamenjam za kakršna koli živila. Pavlič, Wolfova ul. 10, drugo dvorišče. 19203-11

Motorno kolo

od 100 do 200 cm. kupim. Mehanik Ambroz, Tyrševa cesta 71. 19193-11

Pohištvo

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Elegantno spalnico

iz orehove korenine, poceni prodaja: Pohištvo Gluhak, Brezovica. Pohištvo razstavljeno v zalogi: Ljubljana, Florijanska 19. 19184-12

Kapital

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Prodaj

večji znesek knjižic Kmetске posojilnice. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Gotovina«. 19072-16

Kupim

»Reichsmarke« proti plačilu v lirah. Le ugodna ponudba pride v poštev! Ponudbe na og. odd. Jutra pod »RM = Lire. 19169-16

V najem

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I 3.—.

Pisarniški prostori!

Nekaj prostorov za pisarne vzamemo v najem. Ponudbe na Prebrenjevalni zvezi, Gosposka ul. 12. 19171-17

Lokali